

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

SLOVENE

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Riccione

Locarno sta ovekovečila Aristide Briand in August Stresemann, ko sta se sentimentalno iztegnjena po snežnobelim krovu »Oranžinega cveta« dremajoče zibala po zeleno-modrih valovih rajskega jezera ob vzhodu Alp, daleč, silno daleč proč od dogodkov, ki so šli svojo smer in so nekaj let pozneje, ko sta oba odšla v večnost, brutalno demantirali njune srčne izlive in sončne iluzije o francosko-nemškem prijateljstvu, tonečem v srečnem pobratimstvu prerajenih evropskih narodov.

Riccione, majhno a pestro kopališče blizu Rimini na sinji jadranski obali, sta z vsem svojim skromnim čarom prenesla v zgodovino, kot se postavlja lepa slika med dolgočasno branje Mussolini in Dollfuss. Avstrijec je razpenjal bela jadra, Italijan se je igral okrog njega kot porodna najada, dokler se nista zalopila oba v usodo dežel in narodov, ki jih napaja Donava. Listi pišejo o kopalnih oblekah, ki sta jih nosila pri tej morski idili oba državnik, toda kaj ceremonije, kaj drugo, ko se pa Riccione smeji sem od obale, ko je Jadran tako sinji in ko Podonavje kliče po ljubezni.

Locarno in Riccione pa enega nimata skupno. Tam so sanjali, tam so zidali z izmišljenim gradivom, tu so sredi živih dogodkov in delajo račune z obstoječimi realnimi postavkami. Locarno je bil fata morgana, Riccione je resnična slika v dolgem nizu logično se razvijajočega političnega filma. Posamezne slike smo tekom teh poleneli poletnih mesecev že videli, toda logičnih vezi med njimi nismo poiskali, ker se nam ni maralo, ali pa ker so nas naše lastne želje ponesle drugam in bi bili radi političnim dogodkom risali smer, ki odgovarja našim lastnim nadam. Zato pogledimo z večjo pozornostjo to sliko iz Riccione.

Ni še dolgo tega, kar smo na tem mestu zapisali, da je po polomu francosko-nemškega približevanja stopilo v ospredje vseh evropskih problemov vprašanje francosko-italijanskih odnosov. Za Francijo so vsi drugi problemi drugovrstnega pomena. Če že mora biti ob Renu trdnjavski pas, potem zahteva osnovna previdnost, da mora vladati na italijanski meji mir.

Francosko-italijanski problem pa je sestavljen iz precejšnjega števila zelo trdih postavk: nadzorstvo nad Sredozemljem, razmerje med obema brodogradnja, usoda Italijanov v Tunisii, italijanske želje po novih kolonijah v Afriki. To so vprašanja, ki direktno tičejo obe državi. Za tem pridejo navzkrižja, ki so nastala zaradi križajočih se interesov obeh držav v Nemčiji, v Podonavju, na Balkanu, v Aziji, v Rusiji, da celo na Daljnem Vzhodu.

Francoska vlada Daladier—Paul-Boncour je odločena, da gre zlu do korenin, da izpere to rano in jo zaceli v iskrenem sporazumu med obema latinskima sestrma. In ker je odločena, da pride do cilja, je pripravljena, da plača z žrtvami, in sicer najprej in najraje z žrtvami na poljih, ki so drugovrstnega pomena. Rešitev sredozemskih in afriških težav je vredna recimo velikih koncesij v Podonavju in na Balkanu. Pakt štirih veljse je ena takšna koncesija in Riccione je druga.

Mi imamo namreč vtis, da bi plavalni sestanek v Riccione bil čisto nemogoč in brezpredmeten, da nista Mussolini in Dollfuss imela v žepu tihega blagoslova francoskega zunanjega ministra Paul-Boncourja. Ta vtis pa imamo, naj nam ne zamerijo razni optimisti našega črnega gledanja, ker smo v zvezi s tem, kar smo zgoraj napisali o francosko-italijanskih pogajanjih za splošen sporazum, stekli prepričanje, da je res, da je med francosko in italijansko vlado, in specielno med Mussolinijem in Paul-Boncourjem, prišlo do načelnega sporazuma glede nove ureditve Podonavja na podlagi skupnega načrta, ki ga je Paul-Boncour, kot dober prijatelj in kot državnik, ki nekaj da na svoje zaveznike, poslal na blagohotni vpogled jugoslovanski, češkoslovaški in romunski vladi sredi meseca junija. Stvar torej ni prav čisto nič nova, čeravno se še skriva po diplomatskih arhivih.

V imenovanem načrtu predlaga dalekovidni Paul-Boncour (mimo dr. Beneša, a ne tako mimo Titulescu), da se naj Podonavje, to so države Male zveze, Avstrija in Madjarska, reorganizira v več etapah: in sicer:

1. Spojitev Avstrije in Madjarske v gospodarsko enoto, naslonjeno na Italijo.

2. Eventuelna obnova Habsburžanov v obliki personalne unije Avstrije in Madjarske.

3. Skupina Avstrija-Madjarska, ki jo vodi Italija, in skupina Male zveze, ki jo vodi Francija, bi stopile v stik in po načelu enakopravnosti ustanovili gospodarski blok podonavskih držav, v katerem bi direktno ne sodelovala nobena veljela.

4. V okviru nove podonavske gospodarske skupnosti bi posamezne države, ki se v bloku nahajajo, prostovoljno pristale na gotove korekture meja, ki so krivične in ki zategadelj niso v prid dobrim medsebojnim političnim odnosom petih podonavskih gospodarskih zaveznikov.

O avstro-madjarskem zblizanju smo že mnogo brali in gotove izjave madjarskih državnikov so popolnoma jasne, tako da lahko trdimo, da je prva Paul-Boncourjeva etapa že izvršeno dejstvo. Tudi o Habsburžanih se je pred tedni mnogo govorilo in pisalo, a zaenkrat so morali zopet v tatišje. Sedaj pa slišimo iz Riccione najnovejšo blagovest, ki je popolnoma v skladu z Boncourjevo tretjo etapo, kajti italijanski in avstrijski tisk sta na podlagi informacij iz čarobnega Riccione močno podčrtala, da je sodelovanje med Italijo, Madjarsko in Avstrijo gotova stvar in da je sedaj nastopil trenutek, ko bo treba iskati stikov z državami Male zveze, da se uredi medsebojno gospodarsko občejevanje vsega Podonavja. Potentakem smemo sedaj mirno čakati še na četrto etapo, ki bo tresnila z vso silo med utopiščne državniške modrijane: Revizija meja!

Riccione torej ni noben začetek, ni noben zaključek, smehljajoči Riccione je logična etapa v izvrševanju francosko-italijanskega sporazumnega načrta za novo ureditev Podonavja, s katerim je francoska vlada plačala koncesije, ki ji jih bo dala Italija Bog ve kaj drugod. Nikdo tega Franciji ne bo zamerjal. Kakala je 15 let, pomagala, žrtvovala, rinila napreje, posojala, dajala

Italijanski ultimatum Albaniji

Italija kupuje utrdbe na jugoslovanski meji

Od 7 zahtev je Albanija od-
bila 4 in 3 deloma sprejela

Albanski kralj Ahmed Zogu I.

Belgrad, 22. avg. m. Zadnjič je poročal »Slovenec«, kako so se v Albaniji začeli nevarni pokreti naperjeni proti vedno večjemu vmešavanju Italije v notranje zadeve Albanije in kako vedno bolj narašča nezadovoljnost s tiranskim paktom, ki je iz Albanije napravil neke vrste italijansko kolonijo. Danes je vaš dopisnik v stanu poročati Vam, da so se istočasno tudi od italijanske strani povečale zahteve in da hoče Italija vzeti Albanijo še ono svobodo, ki jo do sedaj živi. Italijanska vlada je zadnji teden dostavila svojemu poslaniku v Tirani kar celo listo zahtev, ki naj jo predloži kralju Ahmed Zogu v izvršitev. V naslednjem so našteje italijanske zahteve:

Kaj Italija zahteva

1. Italijanska vlada zahteva, da mora vsako ministrstvo nastaviti za pomočnike, načelnike,

glavne referente samo uradnike, ki so Italijani ali ki so se solali v Italiji. Vsakokratno mnenje teh italijanskih strokovnjakov mora biti odločilno.

2. Italijansko vojno ministrstvo zahteva od albanske vlade, naj nemudoma proda italijanskemu vojnemu ministrstvu vsa ozemlja, na katerih se nahajajo kakoršnekoli vojaške utrdbe, vojašnice, vežbišča, letališča, vojaški magazini in slično. Posebno poudarja Italija to zahtevo z ozirom na vse vojaške objekte, ki se nahajajo na jugoslovanski meji.

3. Italijanska vlada zahteva od kralja Ahmeda Zogu, naj nemudoma razreši angleškega generala Percyja, ki je komandant albanske žendarmije in ima na razpolago tudi četo angleških oficirjev, in da naj namesto teh častnikov v njihovega poveljnika nastavi italijanskega komandanta in italijanske častnike, ki jih bo italijanska vojska stavila brezplačno na razpolago tiranski vladi.

4. Italijanska vlada zahteva, da mora kralj Zogu takoj odpovedati vse dosedanje trgovinske pogodbe z vsemi državami ter da sklene najprej z Italijo posebno trgovinsko pogodbo na preferenčni podlagi. Sele potem naj se s sodelovanjem italijanskih strokovnjakov sklepajo nove trgovinske pogodbe z ostalimi državami.

5. Italija zahteva takojšnjo odprtitev vseh katoliških osnovnih in srednjih šol, ki jih je pred nekoliko meseci albanska vlada zaprla.

6. Italija zahteva, da se italijanska uvede kot obvezen predmet po vseh srednjih šolah in da se vsi dijaki, ki živijo v državi stipendije, pošljejo izključno na italijanske univerze.

7. Italijanska vlada zahteva, da se mora francoska gimnazija v Korči takoj razpustiti in da se mesto Francozov pokličejo italijanski redovniki, ki bodo gimnazijo nadaljevali z italijanskim učnim jezikom.

Ali revolucija ali aneksija Albanije

Iz Tirane poročajo, da je nastal v albanski vladi in tudi na dvoru kralja Zogu velik nemir, ko so bile prečitane italijanske ultimativne zahteve. Nekateri člani vlade so zahtevali, da se mora italijanski ultimatum takoj zavrniti in da je čas, da se Albanija zopet osamosvoji od italijanskega pokroviteljstva, v katerem polagoma umira. Še večje ogorčenje pa je zavladalo med ljudstvom, ki neče pristati, da bi svobodna Albanija poslala samo še italijanska provinca. Toda na neprestni in grozeči pritisk italijanskega poslanstva se je vlada ipak odločila, da se bo posvetovala o predloženih zahtevah in odgovorila v daljšem dokumentu na nesramne rimske predloge.

Izvedelo se je, da se je vlada po viharjih debatah, ki se jih bolni kralj Zogu ni udeležil, slednjič sklenila, da takole odgovori na italijanski ultimatum:

Odbito ... sprejeto ...

Prva točka se brez komentarja odbije kot nedopustna.

Glede druge točke — prodaja vojaških utrdb na jugoslovanski meji — je vlada do sedaj ostala

trdovratna in nepopustljiva, toda bojijo se, da slednjič le ne bo omanhila zaradi denarnih težav, v katerih se nahaja in ki jo dušijo kakor klešče.

Tretjo točko Albanci odbijajo, ker se sklicujejo na pogodbo, sklenjeno z Anglijo.

V četrtem predlogu Albanija sprejema rimsko zahtevo in so se pogajanja že začela, toda trdi se, da bi se mogla izogniti prikriti carinski zvezi, ki jo Italija očitno zasleduje. Albanci zahtevajo tudi moratorij za svoje dolgeve pri Zvezi narodov in sicer za dobo 15 let.

Peto zahtevo Albanci odklanjajo zaradi stališča mohamedancev.

Šesto zahtevo je albanska vlada sprejela v načelu, a pristanejo samo na štiri petine državnih stipendistov, ki naj gredo v Italijo.

Sedmo zahtevo odbijajo, a bi bili voljni sprejeti Italijane, kakor hitro potečejo pogodbe s Francijo.

Ako se Italiji posreči pritisniti toliko na Albanijo, da bi sprejela vse, potem bo ali izbruhnila revolucija, ali pa bo Albanija Italija enostavno anektirala.

Reševanje Avstrije

ali kako se uresničujejo „Paul-Boncourjeve etape“

Rim, 22. avgusta. b. »Lavoro Fasieta« piše v uvodnem članku med drugim: Gospodarski sporazum med Italijo in Avstrijo ter Avstrijo ter Madjarsko daje lepe upe in istotako se lahko upa, da bo ustvarjena možnost, da se bo v bodoče pošiljalo preko Trsta čim več blaga. Iz tega bo Avstrija črpala velike koristi. Avstrijski gospodarski problem pa je še mnogo širši. On je v najtežnji zvezi z ekonomskim problemom držav, ki so v Podonavju. Potem, ko bo storjen prvi korak ekonomske reorganizacije Avstrije in Madjarske, bo neizbežno sledil drugi, ki bo dovedel do tega, da se bodo sklenili gospodarski sporazumi med Avstrijo, Madjarsko in vsemi tremi državami Male zveze. K temu sporazumu se bo priključila še Italija in istotako tudi Nemčija, ker je treba tudi njo šteti med podonavske države.

Nato pa revizija ...

Pariz, 22. avgusta. b. Rezultat sestanka Mussolini-Dollfussa v Riccione ni bil sprejet s prevelikim zadovoljstvom v merodajnih francoskih krogih. V nekem verjetno uradno inspiriranem članku »Intransigenta« se to stališče komentira takole: Gospodarski načrt Mussolinija o zblizanju Avstrije, Madjarske in Italije v obliki carinske zveze med temi tremi državami, ima v glavnem namen, da zopet oživi tržaško luko. Ta načrt pomeni oživitve stare Mussolinijeve politične ideje, katere cilj je, da prinese Italiji čimvečje gospodarske koristi. V etku pogajanj je bilo sklenjeno, da Mussolini na podlagi četvernega pakta pozove ostale države podpisnice, da se zedinijo v pogledu prijateljske politike napram Avstriji in podonavskim državam. Ko je bil pakt četvorice podpisan, se je izrecno izjavilo, da velja samo za ona vprašanja, ki se direktno nanašajo na signatarne države. Če torej Mussolini predlaga, da se ti zadeva opre na pakt četvorice, potem prihaja na svojo temeljno idejo revizije mirovnih pogodb na osnovi pakta, katerega je Francija do sedaj vedno odklanjala. Po mnenju Francije si bila edina rešitev v tem, če bi se ves problem na podlagi člena 11 predložil Zvezi narodov. Vsak drug poskus rešitve je že v naprej obsojen na smrt.

Dunaj zadovoljen

Dunaj, 22. avg. b. Danes se prično tukaj trgovinske pogajanja med Avstrijo in Madjarsko, katerim se v zvezi z ozadjem potovanja dr. Dollfussa v Italijo posveča velika pozornost. Splošno računajo, da bodo ta pogajanja, za katera so podani

nasvete, grozila, rotila in prosila. In navsezadnje ima to-le v Podonavju! Naj pa urejuje Italija to Podonavje, saj nam ne bo v škodo, če bo naša prijateljica, si misli Paul-Boncour in gre dalje.

Kje je le tisto italijansko kopališče, s kojega imenom bomo pozneje kdaj mogli označiti zadnjo etapo »ureditve Podonavja«, ki utegne vse druge zadeve zarezati v živo meso naše drago kupljene zemlje?

trenutno zelo ugodni psihološki predpogoji, dovedla do popolnega sporazuma. Medtem, ko je bil v Budimpešti že dosežen principijelen sporazum za uvoz madjarske pšenice v Avstrijo in izvoz avstrijskega lesa, se imajo sedaj rešiti samo nekatera podrobna vprašanja. V primeru, da pride še

In Mala Zveza? Dr. Beneš hiti v Rim

Pariz, 22. avgusta. b. Iz pariško-romunskih diplomatskih krogov se čuje, da je Titulescu v Parizu in Londonu zelo ostro nastopil proti kombinaciji gospodarskega sporazuma med Avstrijo, Madjarsko in Italijo. Zaenkrat se še ne ve, če je od tedaj Bukarešta dobila iz Rima pomirljivejša informacije. Če jih ni, potem se lahko pričakuje, da bo Titulescu v imenu Male zveze vložil protest proti temu v Nemčiji. Pozornost francoske vlade je usmerjena na dogodke v Pragi, Belgradu in Bukarešti. Z največjim zanimanjem se pričakuje odmev sestanka v Riccione. Kar tiče češkoslovaške, se pričakuje uvrstitev češkoslovaških gospodarskih interesov, a morda tudi gospodarskih interesov vse Male zveze v organiziran Mussolinijev načrt. Iz tega se sklepa, da bo tudi dr. Beneš kmalu odpotoval v Rim. O tej zadevi piše enako »Journal«, ki je mnenja, da gre za ustvaritev gospodarskega bloka med Avstrijo, Madjarsko in državami Male zveze. Ta blok bi moral obvarovati Avstrijo od izolacije pod pogojem, da za tem ne stoji nobena revizijska ideja. Načrt bi se sprejel s precejšnjimi simpatijami. Tudi Francija nima razloga, da mu nasprotuje, ker so v njem njene lastne ideje. Ta okolnost je značilna tudi radi tega, ker kaže, da vzporedno z zblizanjem Madjarske, Avstrije in Male zveze, napredujejo tudi francosko-italijanska pogajanja.

CSR zunanji minister dr. Beneš

Senzacija iz Riccione Italija hoče zasesti Avstrijo, da jo brani pred Hitlerjem

Dunaj, 22. avgusta. tg. K sestanku avstrijskega državnega kancelerja dr. Dollfussa z Mussolinijem v Riccione poročajo iz verodostojnih krogov, da so bili začasni sklepi, sklenjeni med obema državnikoma, potrebni zaradi nemške ekspanzivnosti, ki se je zadnje čase z elementarno silo usmerila proti srednji Evropi in proti Balkanu. Zamišljal podonavske organizacije s sodelovanjem Male zveze je samo sad tega razmišljanja. Šel italijanske vlade je pri tej priliki menda prvič odkril avstrijskemu kancelerju, da je italijanska vlada pripravljena s silo preprečiti, da bi se kdaj Nemčija polastila Avstrije. Italijanska vojska bi v tem primeru Avstrijo zasledila, kot je to storila ob priliki plebiscita na Koroskem, ko je zasedla korosko deželo, da prepreči napredovanje jugoslovanskih

čet. Seveda bi vojaška zasedba bila le skrajno sredstvo in je v interesu vseh, da Nemčija odstopi od svojih prodiralnih namenov proti jugovzhodu Evrope.

Trst, Reka - svobodni luki

Nadalje poročajo politični krogi, da sta govorila Mussolini in Dollfuss tudi o možnosti, da se Avstriji ponudi Trst kot svobodna luka predvsem za izvoz njenega lesa, za katerega je Italija našla ravno v Palestini sijajna tržišča. Na sličen način bi se tudi Reka dala vporabiti kot svobodna luka za Madjarsko. Prvo in drugo seveda le sporazumno z Jugoslavijo.

Sir A. Chamberlain v Rimu: Anglija posega v avstro-nemško debato

London, 22. avgusta. b. »Daily Herald« se posebno bavi s potovanjem konzervativnega ministra Chamberlaina v Rim in ga spravlja v zvezo z nemško-avstrijskim sporom. Diplomatski dopisnik iste lista trdi, da je angleška vlada poverila Chamberlainu neuradno mislo pri šefu italijanske vlade Mussoliniju. Chamberlain ima nalogo, da uvede Italijo v enotno fronto Anglije in Francije proti Nemčiji. Angleški in francoski krogi gledajo s pre-

cejnim vznemirjenjem na vlogo, ki jo igra Mussolini v nemško-avstrijskem sporu. Mussolini na eni strani preprečuje Franciji in Angliji, da zadevo predložita Zvezi narodov, na drugi strani pa se vedno vzdržuje pristranske prijateljske odnose s Hitlerjem, poleg tega pa konsolidira položaj Italije v vzhodni Evropi, kar naj bo protiutež francosko-mu sistemu na Balkanu.

Italijanski tisk o sestanku v Riccione

Rim, 22. avgusta. tg. Rimski tisk v svojih komentarjih k razgovoru med Mussolinijem in Dollfusom podčrtuje, kako Mussolini vztrajno zasleduje svoj realistični načrt reorganizacije osrednjih in vzhodnih držav Evrope. Poudarjajo, da je temeljna točka te organizacije

neodvisnost Avstrije

Toda ta neodvisni predpogoj neodvisnosti — tako nadaljuje rimski listi — je vezan na gospodarske pogoje, ki naj omogočajo Avstriji živeti. Neodvisnost Avstrije, ki se ne more vzdrževati drugače kakor po njenem gospodarskem obetju in okrepitvi, je odvisna od dobrih odnosov med Avstrijo in Nemčijo. Ti dobri odnosi, ki so zadnje čase moteni, pa kažejo tendenco, da se zopet normalizirajo, čeprav ostaja položaj še vedno delikaten, se ne bodo mogli upostaviti z metodami, kakor jih sugerirajo nekateri francoski in angleški listi. Ne smemo Germaniji dajati ali pa jo celo skušati ponižati, kakor je to najbrže skrivni namen nekaterih pariških listov. Problem je v tem, da se odnosi med Avstrijo in Nemčijo normalizirajo, in sicer na podlagi brezspornega priznanja neodvisnosti Avstrije. Ni bilo treba gotovih zgrešenih korakov, da se je spoznalo, da so take diplomatske akcije, kakor je bila francoska in angleška v Berlinu, popolnoma zgrešene. Še bolj zgrešeno pa bi bilo, če bi se po želji mnogih londonskih in pariških žurnalov zadeva Avstrije in Nemčije spravila pred Zvezo narodov na podlagi člena 11. pakta. Samo naiven človek ali pa tak, ki želi evropski položaj še bolj zamotati, more pričakovati, da bi se ta problem razjasnil po javnih diskusijah v Ženevi, ki imajo od nekdaj to nesrečo, da ne prinašajo nobenega pozitivnega rezultata. »Tribuna« pravi, da se je v kopalšču Riccione delalo za evropski mir

v duhu rimskega pakta

Avstrija je izjavila — tako nadaljuje »Tribuna« — da je pripravljena, kakor hitro bo mogoče, vpostaviti z Nemčijo odnose prijazne prijateljstva na podlagi medsebojnega spoštovanja in zapužanja. Na ta način so padle v vodo vse politične spekulacije, ki so jih nekateri snovali na podlagi napetosti med Avstrijo in Nemčijo. Mussolini, ki je najbolj ugleden državnik moderne Evrope, je pokazal, da se more pomirjenje v Evropi doseči samo z rešitvami, ki so v korist vseh, ne pa s kakšnimi intrigami, ki so v korist samo enega ali ene skupine. Po zaslugi Italije se je obzorje v Evropi zjasnilo in je svobodna pot najboljši rešitvi. »Lavoro Fascista« piše v očitno od visoke strani inspiriranem članku, da je treba na eni strani z odločnostjo varovati in zagotoviti neodvisnost Avstrije, na drugi strani pa je treba postopati s taktom z ozirom na

revolucijo v Germaniji

kateri se mora dati časa, da se prilagodi realnim razmeram in da najde svoje naravne meje. Zato more ta problem rešiti samo Mussolini, ki po svoji bogati izkušnji more edini pravilno oceniti težo historičnih nujnosti držav na eni strani in tendenco novih sil narodov na drugi strani. Kategorična zahteva po neodvisnosti Avstrije pa zahteva tudi ustvarjenje gospodarskih pogojev, ki bodo omogočali Avstriji normalen razvoj, ne da bi se računalo samo na mednarodna posojila, ki so škodljiva, ako hoče kakšna država na njihov račun dolgo živeti. V tem oziru je važno, da so se sklenili trgovinski dogovori med Avstrijo in Italijo na eni strani in med Avstrijo in Ogrsko na drugi strani. Toda problem je veliko širši. Treba je namreč, da se tej akciji

pridruži tudi Mala zveza

ki ne more in ne sme več ignorirati Avstrije in Ogrske, tako da bo prišlo do gospodarskega sodelovanja med Avstrijo in Ogrsko na eni in med tremi državami Male zveze na drugi strani. Treba pa je z enako nujnostjo, da vse te države, ki imajo že trgovske pogodbe z Italijo, sklenejo

gospodarski sporazum z Nemčijo

To je ves načrt Mussolinija, ki se jasno bere iz vrstic uradnega komunikeja iz Riccioneja in s katerim se avstrijski kancler popolnoma strinja. Ta načrt se bo dal izvesti le, če se bo postopalo z Nemčijo s taktom in če bodo države, katerih se to tiče, pustile vsako bodisi zavestno bodisi podzavestno antipatijo napram novemu režimu v Nemčiji. Tako »Lavoro fascista«.

V Rimu kujejo dalje

Rim, 22. avgusta tg. Iz Rima poročajo, da razvija italijanska diplomacija znova veliko aktivnost. Trenotno se nahaja v Rimu bolgarski kralj Boris, ki se je večkrat sestal z Mussolinijem in pri tej priliki razpravljal o italo-rusko-turški pogodbi, ki bi se ji naj priključila tudi Bolgarija. Na potu v Rim se nahaja turški zunanji minister Tefvik Ruzdi bej, ki je ravno kar imel daljše razgovore s Herriotom in se mu mudi, da poroča italijanski vladi. Tukaj tudi trdovratno vzdržujejo vest, da pride v Rim tudi sovjetski zunanji minister Litvinov, ki bo osebno podpisal italijansko-rusko nenapadno pogodbo. Ta pogodba je v toliko bolj značilna, ker izključuje tudi gospodarsko vojno, torej vsake vrste dumping, ki bi mogel škodovati gospodarstvu ene ali druge pogodbene države.

Kongres II. Internacionale (Megalomanija sredi kupa razvalin)

Pariz, 22. avgusta. (a.) Danes dopoldne so razdelili na mednarodni socijalistični konferenci deklaracijo, ki jo je podpisalo 61 socijalističnih parlamentarcev. Deklaracija je izraz zahtev manjšine stranke in protestirajo zoper trditve, da stremiti po fašističnih metodah in da hoče postaviti nacionalno socijalistični načrt. Pod pretezo, da je treba spoštovati šege in tradicije, nadaljuje deklaracija, ne bi smela stranka jadrati v mrtvilo, ki bi samo pospešilo okuženje po fašizmu. Nato podpisniki deklaracije nadaljujejo: Danes vlada kapitalistični kaos. Kdo bo discipliniral in spravil ta kaos v red? Najbolj protisocijalistični poglavarji držav ključijo danes k socijalizaciji skromnim ureditvam in zaklinjajo demokracije, naj trdno stoje na braniku. Ne gre

Pokolj kristjanov v Iraku

London, 22. avgusta b. Iz Iraka izgnani patrijarhi asirskih kristjanov, ki je prišel večerjati na otok Ciper, težko obdolžuje iraško vlado. Patrijarh pravi, da je nad 500 žen, otrok in starcev izgubilo življenje. Od teh je bilo ubitih samo v vasi Semerli 325. Vsa odgovornost za strano krvoprelitje pada izključno na iraško vlado, ki je pomilostila dva znana kurdski razbojnika in jih izpustila z njunimi tolpami, da napadejo iraške kristjane.

Kongres trgovskih združenj

Belgrad, 22. avgusta m. Od 26. do 28. t. m. bo v Belgradu kongres trgovskih združenj iz vse države, na katerem se bo ustanovila tudi Zveza trgovskih združenj kraljevine Jugoslavije z nalogo, da se formira velika gospodarska enota, ki se bo v prvi vrsti brigala za socialen položaj trgovcev in za pravičen razvoj naše notranje in zunanje trgovine.

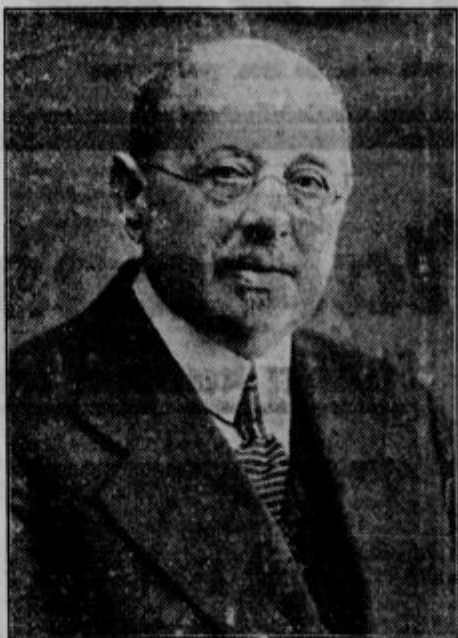
Jugoslavija - Vatikan

Novi Sad, 22. avg. m. Današnja »Deutsche Zeitung«, ki izhaja v Novem Sadu, objavlja članek o odnosih naše države do Vatikana. List pravi, da je že skrajni čas, da se vendar enkrat uredijo odnosi med Jugoslavijo in Vatikanom ter da se sklene konkordata in s tem pravno uredi položaj katoliške cerkve v Jugoslaviji. Potreba po sklenitvi konkordata je tudi v tem, da se končno uredi tudi vprašanje uporabe narodnega jezika pri službi božji.

Kongres zdravnikov

Crikvenica, 22. avg. b. Za tukajšnji kongres zdravnikov vlada precejšnje zanimanje. Kongres bo 3. in 4. septembra, pred tem pa bo v soboto v hotelu Thierapia tovariški sestanek. Izdan je tudi poseben kongresni »Vestnik«, ki bo razposlan vsem zdravnikom. O priliki kongresa bo tudi razstava vseh naših medicinskih publikacij skozi zadnjih 15 let in so pozivajo vsi založniki, da pošljejo svoje izjave zdravniškemu poverjenstvu v Crikvenico.

† Dr. VINKO GREGORIČ

Ljubljana, 22. avgusta.

Na mestnem magistratu, na hotelu Union in še na drugih poslopih v mestu žalne zastave naznanjajo, da je danes umrl eden velikih slovenskih mož in eden najbolj popularnih ljubljanskih meščanov, primarij v pokroju dr. Vinko Gregorič.

Velik del slovenskega javnega življenja je bil zadnja tri desetletja združen z imenom dr. Vinka Gregoriča in zato je izguba tega moža bridka. Vsestransko je bilo delo, ki ga je v svojem življenju dovršil pokojnik. Čeprav se je zadnja leta skoraj povsem umaknil iz javnega dela, vendar po povsod, kjer je delal, zazijala za njim občutna praznina, saj bodo pogrešali njegovih izkušenj, njegovega nasveta in njegove prevdarnosti. Svoje ime si je dr. Vinko Gregorič zapisal v politični zgodovini Slovencev, njegove zasluge bo znal ceniti zdravniški stan, ne samo na stanovskem temveč tudi na zdravstvenem polju, velike zasluge ima pokojnik kot odlični, širokopotezni gospodarstvenik, kot komunalni politik, kot pospeševatelj tujkega prometa in ne v zadnji meri tudi kot znanstvenik. Iz naše srede se je poslovil velik mož, ki sicer ni nikoli obešal svojih zaslug na veliki zvon, spoštovala in cenila pa je njegove zasluge vsa slovenska javnost.

Pokojnik dr. Vinko Gregorič se je rodil dne 1. aprila 1857 v Ljubljani. Njegov oče Andrej, ki je umrl l. 1892, je bil eden znanih ljubljanskih kirurgov. Brat pokojnega dr. Vinka, dr. Andrej, je bil tudi zdravnik. V Gregoričevi družini je bila torej tradicija zdravniškega poklica. Pokojnik dr. Vinko Gregorič je promoviral l. 1881, nato pa je služboval v ljubljanski bolnišnici, ki je bila takrat še na Dunajski cesti, do 1886, nazadnje kot asistent porodniškega oddelka. Po potresu je bila zgrajena sedanja bolnišnica, katere primarij je bil dr. Dornig, 1892 pa je postal njegov namestnik na dermatološko-venerološkem oddelku dr. Gregorič. Že kot mlad zdravnik je dr. Gregorič zelo živahno deloval v zdravniških društvih. Bil je odbornik in večkratni predsednik Slovenskega zdrav-

niškega društva in nekaj časa tudi tajnik zdravniške zbornice za Kranjsko. Njegova zasluga je, da se je po vojni v najkrajšem času osnovala (leta 1923) Zdravniška zbornica za Slovenijo, katere prvi predsednik je bil do leta 1927. Istega leta je bil dr. Gregorič izvoljen tudi za častnega člana Zdravniške zbornice. Za zdravniški stan si je v teh funkcijah pridobil mnogo zaslug, kot primarij pa je izobrazil mnogo mladih zdravnikov. Pridobil si je zasluge za razne socialne ustanove zdravnikov in je ustanovil sklad za vdove in sirote zdravnikov, katerega blagodatni živjajo te vdove stalno vsako leto. Svojim mlajšim tovarišem je bil dr. Gregorič kot zdravnik vzornik in propovednik zdravne etosa in so tudi v tem oziru njegove zasluge velike. Le človek takega osebnega poštenja, kakor je bil dr. Gregorič, je mogel v tem oziru uživati tak ugled.

Na političnem polju se je pokojnik uveljavljal zlasti kot deželni poslanec. Bil je v Ljubljani eden prvih, ki se je uprl tedanjemu malomeščanskemu liberalizmu ter je s pokojnikom Krekom, Kregarjem in drugimi snoval opozicijo v Ljubljani sami. Na ta način je postal eden najbolj vidnih politikov bivše Slovenske ljudske stranke. Kot poslanec deželnega zbora je zelo živahno delal zlasti za razvoj tujkega prometa in naša zgodovina ga more poleg pokojnega dr. Valentina Krišperja smatrati za enega prvih pospeševateljev tujkega prometa v Sloveniji. Pri zadnjih občinskih volitvah v Ljubljani je kandidiral na samostojni listi, s katero je bil izvoljen kot edini občinski svetnik. V občinskem svetu se je odlikoval z zdravjo, a tudi pekočo kritiko občinskega gospodarstva in znal deni njegovih zaslug je, da so bile pri mestni občini razkrite in deloma tudi zaceljene marsikateri nezdružene rane komunalne politike. Doživel pa je pri tem usodo vsakega neizprosnega kritika, namreč da je bil njegov glas z izločenjem iz občinskega sveta kmalu zaduščen.

Dr. Vinko Gregorič je bil eden tistih redkih slovenskih duhov — niti sedaj jih nimamo preveč — ki je s svojim obzorjem razumel tudi vso važnost gospodarskih problemov. Davno pred svetovno vojno je dr. Gregorič razvijal marsikatero gospodarsko misel, ki smo jih Slovenci izvedli šele sedaj ali sploh še ne. Tedaj so smatrali dr. Gregoriča mnogi skoraj za fantasta prav zaradi njegovih širokopoteznih gospodarskih načrtov.

Zavedajoč se, da je Ljubljani, če hoče privabiti tuje na obisk, predvsem potreben moderen hotel, je že leta 1903 zasnoval Unionsko družbo, katere predsednik je bil do l. 1908. Zgraditev hotela »Uniona« je bila njegova zasluga in to idejo je dr. Gregorič znal tudi izvršiti. Moderni hotel »Uniona«, s katerim se Ljubljana more vedno postaviti, je njegov najlepši spomenik.

Še ni dolgo tega, ko je dr. Gregorič še čvrst korakal po ljubljanskih ulicah, toda visoka starost ga je napolnila zmogla. Umrl je danes ob pol 11 dopoldne na svojem domu na Resljevi cesti 5. Ob smrtni uri mu je stal ob strani njegov tovariš dr. Pavel Krajc. Pogreb nadvse zaslužnega dr. Gregoriča bo v četrtek popoldne ob pol 3 popoldne iz hiše žalosti.

Za dr. Gregoričem žaluje Ljubljana, žaluje slovenski narod in žaluje vsakdo, ki ga je v življenju cenil in spoštoval. Njegovo življenje je bilo bogato in plodno, njegova delavnost vzorna, vzgledno njegovo poštenje. O njem moremo reči s pesnikom: »Umrl je mož!« Dr. Vinko Gregoriču, čigar spomin med nami ne bo obledel, naj sveti Večna luč!

Italijanski manevri

Rim, 22. avg. b. Danes so se v Ligurskih alpah pričeli veliki vojaški manevri. Predsednik vlade Mussolini je prišel v Garazzo, od kjer je odšel na ozemlje, kjer se vršijo manevri. Državni podtajnik v vojnem ministrstvu, general Baistrochi, je pregledal divizije, ki so sodelovale na teh manevrih. Manevrov se je udeležil minister za kolonije, general de Bono, maršal Badoglio, tajnik fašistične stranke Starace in številni drugi generali. Manevri se vodijo v conah okoli Astia, Aleksandrije in Cuneja ter ob Ligurski obali do francoske meje.

Osebnosti

Ban dravske banovine g. dr. Drago Marušič v četrtek, 24. avgusta ne bo sprejemal strank, ker bo službeno zadržan.

Belgrad, 22. avg. m. Z odlokom gradbenega ministra je odobrena javna praksa na vsem področju kraljevine Jugoslavije inženirju dr. Črtomirju Nagodetu in sicer iz gradbene stroke.

Belgrad, 22. avgusta. V zunanjem ministrstvu so se izvršile sledeče spremembe: Konzul Nikola Vulović v Celovcu se premesti za tajnika v zunanje ministrstvo v Belgradu; tajnik stalne delegacije pri Zvezi narodov v Ženevi Branko Dimić se premesti za konzula na Roko; vicekonzul na Reki dr. Vladimir Manojlovič se premesti za tajnika stalne delegacije pri Zvezi narodov v Ženevi; tajnik v zunanjem ministrstvu v Belgradu dr. Slavko Sijaković se premesti za tajnika stalne delegacije pri Zvezi narodov v Ženevi; pisar S. pol. skup. pri poslaništvu v Budimpešti Hipokrat Balabanović se premesti za tajnika 7. pol. skup. pri poslaništvu v Parizu.

Izseljeniški komisariat v Zagrebu, Kamenita ulica 15, poroča, da umrl dne 17. maja t. l. v Buenos Airesu zaradi pljučne tuberkuloze Pavlovič Balde, sin Nikole Pavloviča, 31 let star delavec, neoženjen. Navedeni je umrl v bolnišnici »Alvarez« v Buenos Airesu. Ker pokojnikov rojstni kraj ni znan, se s tem njegova smrt sporoča njegovi rodbini.

Vrnjčaka Banja, 22. avgusta m. Snoči ob pol 11 je tukaj umrl šabsko-valjevski pravoslavni škof Mihajlo, ki je že dolgo bolehal.

Belgrad, 22. avgusta m. Za uradniškega pripravnika je postavljen v ministrstvu za socialno politiko in narodno zdravje — izseljeniški odsek — Mirko Kranjc, dosedanjí uradniški pripravnik izseljenjskega komisarijata v Bruslju. — Prenešana sta: za starejšo glavnega oddelka finančne kontrole na Jesenicah Stanko Babič, za starejšo glavnega oddelka finančne kontrole v Pagu pa Spasoje Raičkovič. — Z odlokom ministra za socialno politiko in narodno zdravje sta postavljena: za uradniško pripravnico pri državnem zdravilišču v Topolšici Anica Rus iz Ljubljane in za uradniškega pripravnika v ministrstvu za socialno politiko in narodno zdravje dr. Cvetko Hribar iz Celja. Z odlokom ministra za socialno politiko in narodno zdravje je odpuščen iz službe Vladimir Počakaj, pripravnik v državnem zdravilišču Topolšica.

Belgrad, 22. avg. m. Z današnjim jutranjim brzovlakom sta se vrnila v Belgrad zunanji minister Bogoljub Jevtič in prometni minister Lazar Radivojevič. Prihod pravosodnega ministra Maksimoviča pričakujejo v četrtek.

Sah

Sombor, 22. avgusta m. Včeraj je bilo tukaj zaključeno 17. kolo nacionalnega šahovskega turnirja za prvenstvo države. Končni rezultat je sledeč: prvo nagrado si bosta delila Toth in Schreiber, ki sta dobila po 13 točk, tretja in četrta nagrada bo pripadla Vidmarju ml. in Rajkoviču, ki sta dosegla po 12 točk, peta in šesta Petroviču in Gabrovski z 11 točkami, sedma in osma Vukoviću in Kulžinskemu z 10 točkami in deveta Aviroviču in Brederju z 8 in pol točkami. Nato sledi inž. Weiss z osmimi točkami, Šubič s 7 in pol točkami, Gruber s 6 in pol točkami, Gračinski in Herbert s 5 in pol točkami, Carev s 4 točkami, D. Kulžinski s 3 in pol točkami ter Žuk z 2 in pol točke. Ker se na turnirju še ni pokazal pravi zmagovalac, ki bo dobil nato naslov jugoslovanskega gosta, bosta Toth in Schreiber odigrala match na dve dobljeni partiji.

Ce se doigne pravična ljudska jeza

Havana, 22. avgusta. (a.) Množica je včeraj pobila osebnega prijatelja bivšega predsednika kubanske republike Machada. Njegovo truplo so vlekli po glavnih havanskih ulicah.

Tečaji

London, 22. avgusta. (a.) Dolar je notiral 4.49 in 1/2, francoski frank 84.25.

London, 22. avgusta. (a.) Zlato se je prodajalo po 125/3.

Pariz, 22. avgusta. (a.) Ob 11.45 je London notiral 18.70, Newyork pa 84.25.

London, 22. avgusta. (a.) Srebro v palicah je notiralo proti gotovini 17 in 13/16, terminsko 17 in 15/16, fino srebro pa 19 in 3/16, odn. 19 in 3/8.

Drobne vesti

Sarajevo, 22. avg. m. Tukajšnja organizacija denarnih zavodov za drinsko in vardarsko banovino je imela v soboto svoje zborovanje, na katerem se je sklenila likvidacija in razpust te organizacije.

Chicago, 22. avgusta b. Nad 100.000 konfekcijskih delavcev je stopilo v stavko. Delavci zahtevajo večjo plačo in krajši delovni čas.

Bukarešta, 22. avgusta b. V Temešvaru je hudo obolel romunski ministrijski predsednik Vajda Voevod.

Bukarešta, 22. avgusta b. Eden izmed najbolj znanih romunskih zdravnikov, prof. Costiniu je izvršil samoumori iz neznanega vzroka. Profesor Costiniu je tretji izmed največjih romunskih zdravnikov, ki so šli v zadnjem času v prostovoljno smrt.

Berlin, 22. avgusta. (a.) Oblast je prepovedala Židom kopanje v javnem kopalšču v Wannseeju tik Berlina.

Smrt vzorne slovenske matere

Maribor, 22. avgusta.

Zalostna vest je prišla danes iz čadramske fare, da je tamkaj izdihnila svojo plemenito in čisto dušo Hohnjeva mamica, ki je zadnja leta bivala pri svojem sinu Francu, čadramskem župniku. Blaga pokojnica je dočkala redko in častljivo starost 83 let ter je lahko pred koncem svojega telesnega življenja zrla na lepe uspehe vztrajnega ter nobenega odmora poznavajočega dela in truda vzorne slovenske matere in žene, zlasti pa na dvoje uspehov: vzdržala je, rodila od Sv. Petra pod Sv. gorami, po smrti rano umrlega moža, ki je užival ugled v vsej župniji, dasi vdova, posestvo na višini, kakor ga je bila prevzela po moževi smrti, n ga z neverjetno skrbnostjo spopolnjevala; njena delavnost je bila pa še tolikšna, da je navzlic težkim gospodinjstkim brigam in skrbem z brezprimerno vztrajnostjo matere mučenice, ki je teko let preživljala v delu in ušlišni molitvi za troje pridnih, zglednih hvaljenih sinov, vse tri sinove izstudirala. Vsi trije uživajo danes ugleden in visok družaben položaj; najstarejši Josip je postal profesor mariborskega bogoslovja, pozneje državni poslanec, žigir zunanje-politični govornik in parlamentarne svoje časi bili v središču naše zunanje politične orientacije in ki je kot predsednik mariborske Prosvetne zveze bil dolgo vrsto let prosvetni voditelj spodnještarskega slovenskega katoliškega ljudstva; drugi sin Tone je ravnatelj jetnišnice mariborskega okrožnega sodišča, tretji sin Franc pa je sledil poklicu najstarejšega brata in župniku v vzorni čadramski fari. Posestnik na domu pri Sv. Petru, sin Ivan, je pred leti umrl in Hohnjeva mama je sama vodila posestvo in vzgajala sv. vnuka, dokler se ni radi pešajočih moči preselila najprej k sinu Tonetu v Maribor, potem pa k sinu Francu v Čadram, kjer je malodane do zadnjega nadzorovala gospodinjstvo. Po vsem svojem bistvu je bila prava slovenska in krščanska mati, za vsakega je imela vedno dobro besedo in odprto srce. Njeni sinovi so ji bili največje, živo zadovoljenje in ponos; do njih jo je do zadnjega utripa vezala izredno topla materinska ljubezen. Pogreb plemenite pokojnice bo Čadramu jutri, v četrtek, dne 24. t. m. ob 9 dopoldne. Trajen spomin vzorni materi in ženi, žalujočim naše iskreno sožalje!

Primarij Dr. L. Ješe se je preselil v Gledališko ulico 14 in zopet redno sprejema od 11. do 13. ure

Združitev občin v kamniškem okraju

Kamnik, 21. avgusta.

Kakor doznavamo, dobijo občinske uprave v prihodnjih dneh v izjavo načrti, ki ga predlaga oblast glede združitve občin v kamniškem okraju. Iz 57 občin v našem okraju, med katerimi so nekatere zelo majhne s komaj 200 prebivalci, bi po tem načrtu nastalo 13 velikih občin in sicer:

1. Kamnik, kateremu bi se priključila Duplica in del spodnjih Mekinj. — 2. Občina Kamnik-okolica s sedežem v Kamniku bi obsegala Mekinje (brez katastre občine Godič, ki se priključuje Bistrici), Nevlje, Paloviče, Podgorje, Tunic, Kržiše, Kosiše in del šenturske gore. — 3. Občina Kamniška Bistrica s sedežem v Stahovici bi obsegala Stranje, Bistričico, županje njive, Gozd in Godič od mekinjske občine. — 4. Šmartin v Tuhinjski dolini z občinami Loke, Zg. Tuhinj, Kruševka, Podhruska (in event. tudi Motnik in Spitalič). — 5. Komenda bi pritegnila nase vasi Križ, Suhadole, Moste, Mlako, Klanc, Kapljo vas, Nasoviče, Lahoviče in Zalog. — 6. Vodice z event. priključkom Zapog. — 7. Mengeš z Loko in Trzinom. — 8. Domžalam bi se priključila še Depala vas in Dragomelj (Ihan gre v Dol, Ljubljanske okolice). — 9. Dob z Brezovico, Virom in Krtino. — 10. Velika občina Radomlje, kateri se priključijo Homec, Jarše, Šmarca, Volčji potok, Rova. — 11. Lukovica s kraji Spodnje Koseze, Zlato polje, Prevoje in Krašnja. — 12. Blagovica bo obsegala Češnjice, Trojane in event. še druge občine v Črnem grabnu. — 13. Moravčam bodo priključene Peče, Drtja in Sv. Trojica.

Predlog za združitev občin je v nekaterih primerih prav posrečen, v drugih pa manj, tako da že sedaj dežujejo protesti in protipredlogi. Predvsem velja to za Radomlje, Homec, Šmarca in Jarše so se že v sporazumu izjavili za skupno občino s sedežem na Homcu, kjer bi se uporabilo za občinsko hišo dosedanje šolsko poslopje, vse tri združene občine pa bi nato sezidale novo šolo. Priključitvi k Radomljam pa se upirajo tudi s stališča, ker so Radomlje preveč od rok, medtem ko ležijo Šmarca, Homec in Jarše skoraj zvezane ob cesti in železnici s tremi postajališči. Gospodarska močna in teritorialno zaokrožena občina naj bo vedno merilo pri združitvi. Saj ni glavno, da imamo čim manj občin na velikem teritoriju, prvo načelo bodi gospodarsko močna in teritorialno zaokrožena občina. Kamnik varuje svoj mestni značaj in ne privoli v priključitev sosednjih kmečkih občin.

Načrt za veliko občino Kamnik-okolica pa je po mnenju vseh prav ponesrečen. Občina bi na velikem teritoriju 3000 ha imela 3000 prebivalcev, davčna podlaga pa bi znašala komaj 70.000 Din. Z ozirom na ogromno delo, ki jo bo čakalo v kulturnem in socialnem oziru, je to bore malo. Šol bi bilo v tej občini pet, socialna bremena pa velika, ker je veliko število prebivalstva zaposlenega v tovarnah v Kamniku, kjer navadno tudi pustijo svoj zaslužek.

1000 otrok Mar. vrtcev pri sv. Roku v Cerknici

Cerknica, 26. avgusta.

Težko je pričakovala mladež Rokove nedelje. Že več tednov se je nanjo pripravljala, zlasti z vajami za ljudsko petje. Zadnje dneve je pa kar vse tekmovalo. Po Cerknici in drugih vaseh so otroci zbirali prostovoljne prispevke za prapor Mar. vrtcev iz Cerknice in Rakeka, pa tudi za potrebno okrepčilo po končani verski slovesnosti. In pohvalno moramo omeniti, da so šli otrokom v tem oziru vsi brez izjeme, na roko. Tudi dekleta niso pri pripravah prav nič zastajala za drugimi. Vključno težkemu delu pozno v noč, so se rade odzvale, da so napletle vencev za mlaje, katere so postavili fantje pred cerkvijo sv. Roka. Tudi cerkev je bila okusno okrašena.

Že pred tri četrti na 2 so se začeli zbirati otroci cerkniškega Mar. vrtca, nato iz Rakeka, Grahovega in Begunji, za njimi pa na okrašenih vozovih otroci iz Blok in Unca. Vseh skupaj je bilo nad 1000. Razvrstili so se v procesijo in odkorakali v župno cerkev, kjer je spirital g. Koretič blagoslovil prapore iz Begunji, Cerknice in Rakeka, nakar so sledile pete litanije Matere božje. Tu je prišlo ljudsko petje do izraza. Vsa cerkev, ki je bila nabito polna, — otroci kakor odrasli — so peli.

Iz župne cerkve je v lepem redu, s popevanjem Marijinih pesmi, vsa otročad odšla v podružnjem cerkev sv. Roka, kjer je bilo ta dan žegnanje.

Smrtna nesreča na Uršlji gori

Slovenjgradec, 21. avgusta.

Kakor vsako leto, so se tudi letos s prvo nedeljo po Veliki gospojnici začele na Uršlji gori lepe ali žegnanske nedelje. Navadno se ob teh nedeljah nabere na gori veliko romarjev in planincev od vseh strani. Med letošnjimi številnimi obiskovalci lepe Uršlje gore je bil tudi 40 letni posestnik Martin Knez, p. d. Kranj iz Zavodnja pri Sošanju. G. Knez se je okrog 11 dopoldne, ko je že večina gorskih obiskovalcev zapustila goro, sprehajal na najvišji točki gore ob robu prepada nad Kotljami. Ko je stal ob robu, ali pa se je premikal nazaj grede, kar ni točno znano (ker ga ni nihče drugi videl kakor majhna deklica) ter klical pse k sebi, je naenkrat strmoglavil z glavo nazaj v prepad in se po strmem skalovju okrog 60 m globoko valil v dolino proti Kotljam.

Kako se je nesreča zgodila, ni znano. Eni ugibajo, da je ponesrečenec, ko je klical pse k sebi, šeel nazajgrede in mu pri tem naenkrat zmanjkalo

Odrasli so morali ostati zunaj cerkve, ker je bila cerkev do zadnjega kotička napolnjena otrok. V lepem govoru je gospod Koretič predložil, kakšno naj bo življenje Marijinih otrok, da jim bo v časno in večno srečo.

Po končanem govoru v cerkvi, je stopil učenc 5. razreda iz Cerknice, Hladnik Marijan, na govorniški oder in pozdravil otroke:

Bratci in sestrice v Mariji,

pozdravljeni in dobrodošli vsi!

Pozdravljeni, ki ste prišli Marijo

počastiti,

pozdravljeni, ki ste prišli avestobo

ji zagotoviti.

Po končanem pozdravu, da besedo še drugi rekoč: »Naj vrtec vsak nam kaj pove, kar mu srce povedati zna in ve.« In sledile so deklamacije, govorki, petje. Vsak vrtec je kaj povedal, vsi so bili pohvaljeni: »Zdaj ste besedo vsi dobili, nalogo svojo dobro izvršili.« In preden to slovo končam, naj nekaj še na glasovanje dam: Ste vsi za to, da čez leto dni, se zberemo spet pri Mariji vsi? To glasovanje je bilo sprejeto enoglasno; še prej bi radi, ko čez leto dni. Mladi govornik je končal: Sklenimo tale shod tako: »Ljubimo Marijo še bolj gorko, naj ona nas vod s skrbno roko, k svojemu Sinu v sveto nebo.«

Sledila je himna: Podšod Boga, nakar je bila lepo uspeła prireditelj zaključena.

tal, drugi sklepajo, da se mu je morda, ko je stal na robu prepada, zvrtilo v glavi in je strmoglavil v prepad. Tretji pa zatrjujejo, da se mu je morda, ker je imel na nogah špodje z gladkimi gumijastimi podplat, na suhi travi sprednilo ter je tako izgubil ravnotežje in padel po skalovju v prepad.

Deklica, ki je nesrečo videla, je hitela dogodek naznaniti v »Planinski dom«. Od tu so šli ljudje na kraj nesreče in hiteli ponesrečenca na pomoč. Par mož je z g. Martelancem splezalo v prepad, ki so ponesrečenca, kateri je bil še živ, prenesli na vrh v »Planinski dom«, kjer je ponesrečenec čez dve uri umrl. Prebil si je lobanjo zadaj za levim ušesom. Rana je bila smrtna.

Mrtvega g. Kneza so okrog 2 odpeljali na njegov dom v Zavodnje, kjer so ga položili na mrtvaški oder. Nesrečni dogodek, ki se je hitro zvedel po vsej okolici, je močno odjeknil med prebivalstvom, ponesrečenčevi rodbini pa izražajo pomilovanje in sočustvovanje.

Strelna zažgala in pobila

Škofjan pri Turjaku, 22. avg.

V torek ob dveh ponoči je med velikim naličjem in gmenjem udarila strelna v poslopje gostilničarja Jožeta Severja v Malih Lipljenah — ter zamotila požar. Strelna je šla skozi hišno streho, predrla strop ter prišla v sobo, v kateri sta spali dve gostilničarjevi hčerki Mici in Pepca. Strelna je predrla strop, šla v vežo in v hlev, kjer je ubila eno kravo in enega volčka.

K sreči pa ni hčerki Mici in Pepce prav nič poškodovala. Požar so kmalu zadušili. K sreči je bila ravno velika ploha dežja ter je omogočila gašenje. Zalostni so bili obupni klici na pomoč. Nesrečni Sever je res potreben nujne pomoči.

Ogenj gospodari

Slovenjgradec, 21. avgusta.

Gori! Gori! Tako se je snoči okrog 22 kakor blisk razširil glas ter razburil in spravil na noge skoraj vse mestno prebivalstvo. Gorelo je v neposredni bližini mesta proti Šmartnem. Mogočno je zasijal proti nebu velik goreč sij. Gorelo je gospodarsko poslopje posestnika Ivana Pajerja št. 33 pod Homcem. Zgorelo je vse poslopje, ki je bilo okrog 15 m dolgo in 10 m široko. Ker je bilo v poslopiju polno naloženo sena, slame in žita v snopju, ki je

bil radi suše in vročine zadnjih dni zelo suho, je bilo vse poslopje takoj v ognju in je tudi na mah pogorelo do tal, tako da ni bilo mogoče misliti na kako rešitev. Pa tudi gašenje je bilo onemogočeno, ker v bližini ni vode. Potok Homšica je bil suh, vodnjaki pa tudi ne bi zadostovali.

Prišla so na pomoč gasilna društva, najprej domače šmarsko, potem Golavabuka, Slovenjgradec, Stari trg, Legen, Turška vas in Podgorje, vendar pa niso stopila v akcijo, ker radi pomanjkanja vode ni imelo pomena, pa tudi je že vse bilo v plamenih. Društva so pazila le na hišo in druge bližnje stavbe, šmarsko društvo pa je napeljalo cevi iz vodnjaka in pogasilo to, kar je bilo najnujnejše. Zgorela je razen poslopja vsa krma, orodje in žito v snopju, katero je še včeraj proti večeru posestnik naložil na vozove, da bi danes odpeljal k sosedu zmlatit na gepeli. Sedaj pa je vse snopje z vozmi vred pogorelo. Rešili so le živino, a zgorelo je več kokoši. Sreča, da ni bilo vetra ter da je bilo mirno vreme, ker bi sicer bila nevarnost zelo velika. Velika škoda je tudi na sadnem drevju, ki je daleč okrog vse požgano in opaljeno. Posestnik trpi škodo 40.000 do 50.000 Din, zavarovan pa je bil pri dveh zavarovalnicah za celotno posestvo za 32.000 Din. Kako je ogenj nastal, ni znano, sklepajo pa, da je to storila zlobna ali pa vsaj neprevladna roka.

Počitniška kolonija na Otočcu

Skro za mladino med šolskimi počitnicami ni najzadnje med vprašanji, ki jih je rodilo tako zvano »stoletje otroka«.

Dne 18. t. m. se je vrnila četa dečkov, ki ji je preskrbel enomesečno bivanje v enem izmed najlepših krajev naše Dolenjske, s podporo Vincencijeve konference Salezijanski mladinski dom na Kodeljevem. Bolj ko vse druge enake kolonije zasluži ta, da napišem o njej par vrst več kakor o kakšnih drugih prireditvah, ker je bilo za našo moščansko mladino poskrbljeno ne samo v telesnem, marveč tudi v dušnem pogledu, kar se da o drugih kolonijah — vsaj nekaterih — komaj trditi.

Nekaj nad 8 km od Novega mesta v smeri proti Smarjeti leži ob nesnem gradu zelene Krke eden izmed najbolj slikovitih gradov še iz srednjega veka: Otočec, znan iz dr. Tavčarjevega romana »Otrok in Struga«, potisnjen na potoku da lež v ondi široko strugo reke Krke, znane po vsej Evropi po sloviti krških rakih, ki jih je pa — žal — pred desetletji pomorila račja kuga. — Po dobroti sedanjega lastnika gradu gospoda grofa Margherija je dobila tu svoje zavetje počit-

niška kolonija. Ne vem, ali ima ta kraj sebi enakega in primernejega za mladino. Sonca, vode in opojnega zraka v izobilju. Idealno bivališče pod gostoljubno streho grajskega gospodarskega poslopja niti 5 minut od Krke, ogromen travnik za igre, košat gabrov drevored, kot od Boga ustvarjena obrednica, nudijo vse udobnosti, ki si jih morejo želeli mlada srca, izživljajoča se v največjeh vrstvih pod božjim soncem. Prekipevala joča radost te mladine je motila ena sama žalost: ker se je morala le prezgodaj ločiti od tega prestnega kraja, ki ji je postal skoraj drugi dom pod skrbnim nadzorstvom č. gg. Salezijancev. Povedati moramo, da je ta mladina tudi pela hvalo Stvarniku ob daritvi sv. maše v grajski, stari ali lični cerkvi. O, to petje iz nedolžnih otroških in mladinskih grl, je bila dvojna molitev in zahvala za vse dobrote.

Ne vemo pa, kako bi se dostojno zahvalili g. grofu Margheriju in njegovi plemeniti gospe, ki sta dala koloniji na razpolago vse — dobesedno vse prostore za edino plačilo — pri Bogu. Povedati moramo, da diči oba visoka podpornika poleg srčne dobrote še plemenitejša duša. Saj sta

oba tudi globoko verna. To je res pravo plemstvo, ki zasluži javno priznanje. O gospodu grofu smo celo čuli, da sam střeže pri sv. maši, ako treba. — Edino, kar moremo reči v zahvalo, je: Bog in njegov blagoslov naj bo grofovski dvojici bogat plačnik za vse, kar sta storila dobrega našim malim.

Zahvaliti se moramo tudi vsemu prebivalstvu sosednih župnij in č. duhovščini za izkazano naklonjenost, posebno gg. župnikom: Vovko-tu v St. Petru in duh. svet. Perko-tu v Smarjeti.

Se par vrst o gradu samem, ki spada med najstarejše v deželi in je imel svoj pomen tudi v slovenski zgodovini, posebno v bojih zoper naše najhujše sovražnike — Turke. Iz neke vizidane letnice 1242 bi se dalo sklepati, da je bil ta zares lepi grad sezidan tega leta. — Vendar pa navaja Valvazor (v XI. knjigi na str. 658/9) prvo letnico 1265, in imenuje grad »Wördl« — Otozež, tudi Ottoz — kot »Stammhaus der Herren Werder (Wärth, in de Werde)«, vsekako takratni lastnik gradu. Med poznejšimi lastniki navaja Valvazor barona Lenkoviča (Lenkhovitsch), znanega junaka in vojskovodjo iz turških bojev. Ob Valvazorjevem času je bil gospodar gradu Wolff Jakob Sonze, brez dvoma slovenskega rodu kot baron Lenkovič. O gradu samem pa piše imenovani slavni zgodovinar, da leži »an einem schönen und lustigen Ort, sonderlich wegen des Wassers«.

Se eno: Za počitniško kolonijo je bilo vseeno treba šteti denarje, tako da vzlic vsem podporam od zasebnikov, stroški niso kriti. Ali se bodo dobili podporniki, ki bi prisločili na pomoč »Mladinski domu«? Upati je, da ne bo izostala podpora iz javnih sredstev — F. K-n.

O učiteljskem kongresu

Ljubljana, 22. avgusta.

K našim dosedanjim poročilom o učiteljskih zborovanjih smo prejeli še naslednje informacije, ki nas opozarjajo, da je bil Rašičev članek »Dve ideologiji« diskuriran že na sekciji skupščini. Zaradi tega članka je tudi odstopil član sekciješkega odbora g. Dušan Sestan. Na seji glavnega odbora je predsednik zahteval in izjavil, da je v interesu države, naj pride v nova pravila določba o tajnem glasovanju.

Prepričani smo tudi, da bi slovenski delegati ne glasovali za izgradnjo enotnega knjižnega jezika za vse Jugoslovane, kakor je predsednik predlagal na seji glavnega odbora. Na seji glavnega odbora tudi sploh ni bilo govora o tem, da bi se skupščina zaključila 20. avgusta, kakor je bilo poznije narejeno iz neznanih vzrokov. Iz informacij, ki smo jih dobili pri slovenskih delegatih, je slovenska delegacija glasovala za to, da se nadaljuje in eventuelno konča skupščina že 20. avgusta in to zaradi tega, ker je dobila od predsednika dravske sekcije g. Dimnika izjavo, da bi sekcija zaradi naročenega vlaka za izlet na Bled in Bohinj imela velike stroške. Predsedstvo samo je imelo namen še zborovati 21. avgusta, saj to dokazuje že dejstvo, da je veljal popust za odhod iz Ljubljane po železnici na domove šele od 22. avgusta dalje. »Uverenje«, ki ga je izdal glavni odbor udeležencem kongresa za popust na železnicih, je to jasen dokaz. Iz »uverenja« je razvidno, da je bilo izdano z datumom dne 21. avgusta in tudi v besedilu je navedeno, da se je zborovanje vršilo (oziroma bi se imelo vršiti) dne 19., 20. in 21. avgusta.

Na seji glavnega odbora je naznanil svoj odstop tudi podpredsednik izvršilnega odbora g. Savič, ker ni soglašal z nekaterimi načelnimi stališči izvršilnega odbora.

Končno moramo omenjati še, da so se učiteljske skupščine že večkrat vršile na buren način, toda vedno se je obdržal normalen nivo učitelstva. Zadnja skupščina pa je vredna moralne ocene, zlasti pa primer podtikanja anacionalizma opoziciji.

*

Polnomočja — iskavnice delegatov na glavni skupščini JUU.

Prejeli smo:

V »Podjedelskem Slovincu« od 21. avgusta in v »Slovincu« od 22. avgusta je bila priobčena in poročilo o glavni skupščini JUU trditve, da so bili v dvorani ljudje, ki sploh niso bili delegati, pa so imeli legitimacijo delegatov. »Oglasil se je učiteljski nedelegat, ki je povedal, da mu je vsilil — dal legitimacijo neki Slovenec, češ, naj v dvorani glasuje za odbor.«

Kot tajnik sekcije JUU za dravsko banovino in kot član verifikacijskega odbora izjavljam, da sem napisal za delegate iz dravske banovine 78 legitimacij, ki sem jih izročil osebnem vsemopolnočnem delegatom naše sekcije. Vse prazne — bele legitimacije, ki smo jih dali natisniti po nalogu izvršnega odbora v Belgradu tu v Ljubljani, sem izročil na seji glavnega odbora tajniku združenja g. Radojeviču. Zato lahko opravičeno trdim, da ni mogel razpolagati noben Slovenec z belo prazno legitimacijo, ki naj bi jo vsilil — dal kakemu učitelju-nedelegatu. Tendenciozna je tudi vest, da bi se oddala legitimacija pod pogojem, da dotičnik glasuje za odbor. To odvrta že dejstvo, da naši ljudje niso mogli poznati, kdo pripada večini ali opoziciji. Kontrola pri glasovanju dotičnika bi bila nemogoča. Odločno pa moram odkloniti vsako namigavanje, da bi bila izdana kaka taka direktiva s strani vodstva sekcije.

Tajnik sekcije JUU v Ljubljani Jos. Kobal.

➤ Izjava gosp. Lundra. Prosim, da objavite v vašem listu naslednji popravek: »Ni res, da sem jaz na sestanku kluba učiteljev-pristašev Jugoslovenske nacionalne stranke, ki se je vršil v soboto, dne 19. t. m. v Kazini, podal izjavo, da oni učitelji, ki ni član omenjenega kluba, ni pravi Jugosloven. Res pa je, da sem bil na tem sestanku navzoč, vendar pa nisem govoril niti se nisem prijavil k besedi.« Z odličnim spoštovanjem! — Dušan Lunder, učitelj.

Izjava g. Sestana. Gospod Dušan Sestan je predsedstvu sekcije JUU za dravsko banovino v Ljubljani poslal tole izjavo: »Dosednje svoji izjavi, ki sem jo dal na seji glavnega odbora JUU dne 19. avgusta, podajam ostavko na svoje mesto člana glavnega odbora in sicer iz sledečih razlogov: 1. Smatram, da je predsednik izvršnega odbora g. Damjan Rašič s svojim člankom »Dve ideologije« žalil moralno poštenega učiteljskega in je baš s tem člankom unesel razdor in nemir v skupščino samo. 2. V zvezi s točko 1. se je skupščina končala na način, ki znači grobo kršenje osnovnih načel pravil in poslovnika JUU. Svojo izjavo utemeljim podrobno v prihodnji številki »Učiteljskega tovariša«. Prosim, da se mojo ostavko objavi v prvi številki »Učiteljskega tovariša«, a dal jo bom v objavo tudi dnevnemu časopisu. Ljubljana, dne 21. avgusta 1933. — Sestan Iv. Dušan, učitelj in predsednik ptujskega učiteljskega društva.

K zborovanju Združenja jugoslovanskih učiteljev smo prejeli informacijo, da gosp. Leopold Bončar, ki se je udeležil zborovanja opozicije, ni bil delegat brežiškega okraja, kakor smo pomotoma poročali v številki 189 našega lista od 22. t. m., ampak da je član učiteljskega Združenja tega okraja.

Ljubljanske vesti:

Zračni promet se razvija

Ljubljana, 22. avgusta.

Prvi znaki zračnega prometa med Ljubljano in drugimi mesti so ugodni. Včeraj popoldne se je z rednim letalom pripeljal prvi potnik in sicer neposredno iz Soluna. Davi pa se je odpeljalo v Zagreb šest potnikov, tako da je bil avijon kar zaseden. Za prihodnje dni pa je pripravljen še več potnikov. Med ljubljanskim občinstvom vlada veliko zanimanje za letalski promet in marsikdo se pri-

pravlja, da bi letel, seveda je mnogo takih, ki premišlujejo: »Ali bi, ali ne bi?«

Med ljudmi je seveda še mnogo nezaupanja v varnost letalskega prometa. Ko bo ta prvotna in umevna bojazen premagana in ko bodo ljudje spoznali, da je letalo sorazmerno prav tako varno, kakor železnica ali avtomobil, potem seveda ne bo pomenjal polet v Zagreb, v Beograd, ali še kam dalje, za Ljubljancema nič več, kakor kratek izlet.

Po hudi vročini nagel prehod v hladno vreme

Ljubljana, 22. avgusta.

Dobro mesec dni je trajala poletna vročina. Pred sv. Jakobom 23. julija je bil hujši dež, nato so nastopili vroči dnevi, ki trajajo po stari priliki do sv. Jerneja. Res so to bili vroči dnevi! Le 30. julija je bil silen naliv, ko je padlo 26,8 mm dežja. Nato pa je nastopila vročina, spremljana po mnogih krajih s katastrofalno sušo, ki je uničevala mnoge poljske pridelke in zlasti pokončala ponekod otavo, ker je vročina zaradi pomanjkanja vode popolnoma požgala vse hribovite in ravninske travnike. Po Notranjskem in na Krasu so usahnili studenci, usihali so potoki, prav tako je bilo v splošnem v Suhi in Beli Krajini. Ponekod ni bilo že dva meseca dežja. Tudi ljubljanska okolica je željno pričakovala blagodejnega dežja. Srečanje vreme je bilo sicer ugodno za košeno otavo, toda poljski pridelki so neobhodno potrebovali večje močave.

Na Barju so bili mnogi, tudi večji jarki deloma posušeni in je poginilo precej malih klinov, velikih do 20 cm. Tudi manjši ljubljanični pritoki so se znatno posušili. Reke pa so v letošnji suši dosegle najnižje stanje. Vročina je od dne do dne pritiskala. Vrhunec je dosegla 11. avgusta, ko je živo srebro v termometru doseglo celo +35° C, kar je dolgo let ni bilo. Ta maksimum temperatura je bil po beležkah meteorološkega zavoda zabeležen v senci, dočim je bilo na soncu celo +42° C. Od 11. avgusta je temperatura sicer nekoliko ponehala, toda še vedno so bili silno vroči in soparni dnevi, vsi vremenski pojavi pa so kazali na to, da pride v nekaj dneh nagel prehod v hladno vreme.

Za nekaj dni poprej je le porosilo nad mestom in okolico, a nikakor ni hotelo pošteno deževati. Včeraj popoldne se je nebeški svod potemnil. Močnejši vetrovi pa so za trenotek razgnali deževne oblake. Po ombrografu se je včeraj točno ob 12.30 vili nad mesto in vso okolico silna ploha, ki je trajala dobre pol ure. Po tej plohi je vse mahoma

Ka' bo danes?

Kino Kodeljevo: Ob 20.30: »Kraljica njegovega srca«. Znižane cene.

Koledar

ot: Sreda, 23. avgusta: Ime Marijino. Filip Benicij (Zdenko), spoznavalec.

○ Komedija »Veleturist« na vrtu Rokodelskega doma. Vsega priznanja je vredna delavnost, ki jo razvija Kat. društvo rokodelskih pomočnikov tudi sedaj poleti, ko vse dramatično delo običajno počiva. Vprizorilo je namreč letos že drugo predstavo na prostem in sicer z velikim uspehom. Občinstva je bilo mnogo in kar je glavno, bilo je z »Veleturistom« nadvse zadovoljno. Komedija sama je zelo zabavna, vesela, poleg tega so bile pa tudi vloge dobro zasledene in marljivo nastudirane. Režijo in naslovno vlogo je imel gosp. Novak Janko, čigar pojava na odru že spravi občinstvo v dobro voljo in priručni smeh. Bil je »veleturist«, kakor se ga le more kdo zaleteti. Od prizora do prizora je njegova igra stopnjevala. Posrečena in v vsakem oziru dovršena je bila tudi njegova energična in častihlepa žena. Skratka, vse vloge so bile izborno odigrane, kar je pričalo burno ploskanje po vsakem dejanju. Omeniti je treba tudi scenerijo, ki je bila res posrečena. Zbog velikega zanimanja in povpraševanja od strani občinstva se je društvo odločilo, da igra ponovi in sicer v nedeljo 27. t. m. točno ob 7 zvečer. Vsi, ki komedije še niste videli, pridite gotovo in zadovoljni boste.

○ S povečavo cerkve sv. Kristofa bodo začeli. Magistratni gremij je sklenil na svoji seji 30. maja, da se bo smelo s povečavo cerkve sv. Kristofa začeti takoj, ko bo pokopališka uprava izpolnila pogoje, katere ji je postavil. Ti pogoji so sedaj vsi izpolnjeni in pogodba med mestno občino in pokopališkim skladom je podpisana. Tako se bo na podlagi tega sklepa lahko začelo s povečavo. Vsi lastniki grobov na svetu za cerkvi sv. Kristofa, ki pride v poštev, ki še niso svojih grobov uredili, se opozarjajo s tem, da se takoj prijavijo pri upravitelju pokopališča pri sv. Kristofu (cerkvena hi-

ša poleg cerkve sv. Kristofa). — Cerkevno predstojništvo.

○ Ljubljanska policija in moštvo dohodarstvene urada bodo v nedeljo 26. avgusta ob 8 zvečer na igrišču Ilirije priredili nogometno tekmo v korist brezposelnim trboveljskim družinam. Igra bo resnain ostra. Pokroviteljstvo sta prevzela upravnik policije gosp. Kerševan in ravnatelj doh. urada gosp. Zupan. Občinstvo opozarjamo, naj se z ozirom na dobrodelni namen prireditve gotovo udeležijo!

○ Združenje trgovcev v Ljubljani sporoča, da se vsi vpisovanje v trgovsko nadaljevalno šolo za prvi razred 30. in 31. avgusta vsakokrat od 9 do 11 in od 15 do 17. Za drugi in tretji razred pa se vrši 1. septembra od 14 do 17 v pisarni Združenja trgovcev. Popravni in drugi izpiti bodo 31. avgusta od 14 dalje. Za vpis v prvi razred mora predložiti vsak sprčevalo o dovršenem tretjem razredu srednje ali meščanske šole, oziroma osmem razredu osnovne šole. Reflektanti, ki imajo manjšo predizobrazbo, morajo vložiti prošnjo na šolski odbor Združenja trgovcev do 1. septembra. Šolnina in vpisnina je ista kot prejšnjega leta. Brez vplačane šolnine ne more biti nihče sprejet. Pouk se bo pričel 4. septembra. Podrobna navodila bodo zapisana na šolski deski Trgovskih dom.

○ Otroci poč. kolonije v Mednem se vrnejo v Ljubljano dne 26. t. m. z vlakom ob 16.09. Starši, pridite po otroke na glavni, oziroma gorenjski kolodvor.

○ Katja Delakova odvarja z odobrenjem ministrstva prosvete šolo za ritmično gimnastiko in umetniški ples v novi, vsem higijenskim predpisom odgovarjajoči, veliki in svetli dvorani v Duklčevem bloku. Tople in mrzle prhe. Tečaji le za dame in otroke. Vpis dnevno od 10 do 18.

○ Opeka padla na glavo. V ljubljansko bolnišnico so včeraj pripeljali 25 letnega Jožeta Škofica, tesarja ljubljanske gradbene družbe, stanujočega v Spodnjih Jaršah 19. Škoficu je na Količevem pri Domžalah padla na glavo z neke stavbe težka opeka in ga nevarno poškodovala. Škofic je bil še nezavesten, ko so ga pripeljali v Ljubljano. Najbrž so se mu pretresli možgani.

pravi luči prikaže važno vlogo, ki jo Albanija igra v jadranskem vprašanju, oziroma kaj Albanija v strateškem in političnem oziru za Italijo pomeni.

G. März, ki je z velikim trudom napisal tako stvarno knjigo, moramo čestitati in mu biti hvaležni. Saj bo brez dvoma doprinesla svoj pozitivni del, da bodo tudi v širokem svetu objektivno gledali na položaj ob Jadranu, ki ga vznemirja edino imperializem Italije.

Dr. Bogataj Lovro. Cestni promet, Ljubljana 1933. V 29. zvezku zbirke zakonov in uredb, ki jih izdaja Tiskarna Merkur v Ljubljani, je pravkar izšla na 203 straneh knjiga, ki so jo pravniki, upravna policijska in sodna oblastva, nadalje avtomobilisti, motorni vozniki, kolesarji, pa tudi širše občinstvo že davno potrebovali. Je to, kakor pravi naslovna stran knjige: »Zbirka zakonov, uredb, naredb in predpisov o zaščiti javnih cest in varnosti prometa na njih, o motornih vozilih, prijavljanju, registriranju in označevanju vozil, o novem obnem in mestnem cestnem redu, o avtomobusnem prometu, o taksah na vozila in drugih za cestni promet važnih predpisov.«

Avtor tega dela, banski svetnik dr. Lovro Bogataj, dolgoletni referent v ustreznem oddelku kr. banke uprave, je v tej zbirki z njemu lastno natančnostjo združil obširno, v 28 zakonih, uredbah, naredbah, pravilnikih, odredbah, navodilih in razglahih dosedaj raztreseno gradivo na jako pregleden in umešten način.

Razum poglavitnih zakonov, uredb in naredb, tako zakona o zaščiti javnih cest in najnovejših izvršnih naredb bana Dravske banovine: Obnem cestnem redu in Mestnem cestnem redu, prinaša knjiga tudi mednarodne konvencije o avtomobil-

Mariborske vesti:

Gradba novih zasilnih stanovanj

Izvršila se bo v etapah. — S Scherbaumovim mlinom ne bo nič.

Maribor, 22. avgusta.

V ponedeljek popoldne se je odločala na mestnem načelstvu na skupni seji upravnega odbora in občinskega gradbenega odbora usoda Scherbaumovega mlina, oziroma zasilnih stanovanj v starem mlinskem poslopju. Na podlagi strokovnih poročil in proračunov, ki jih je predložil mestni gradbeni urad, se je ugotovilo, da bi bila zadeva s preureditvijo srednjega dela mlinskega poslopja mnogo predraga. Lažje in cenejše bi se preuredila v te svrhe južni in severni trakt, ki pa ne prideta v poštev, ker jih lastnik potrebuje za druge svrhe. Število in udobnost stanovanj, ki bi se pridobila v starem mlinskem poslopju, ne vzdržita primere

s stroški, ki bi jih občina investirala in to v poslopju, ki ni njena last, tako da ne bi imela kasneje od tega eventualnih materialnih koristi. Radi se je na seji v principu odklonila preureditev Scherbaumovega mlina v stanovanjske svrhe; razpravljalo se je pa obenem o možnosti zgradbe novih občinskih zasilnih stanovanj. Sprejel se je sklep, da se taka stanovanja radi velike in nujne potrebe zgradijo še pred jesenjo. Denarne vire bo morala občina za to na vsak način najti. Gradbeni urad bo predložil potrebne načrte za zgradbo s proračunom ter nasvetoval primerne prostor, na katerem se bodo stanovanja gradila. Gradnja pa se bo vršila v etapah, kakor bodo na razpolago denarna sredstva.

□ Krščanska šola v Mariboru. V ponedeljek se je vršil v prostorih dijaškega seminarija v Koroščevi ulici redni letni občni zbor društva »Krščanska šola« ob živahni udeležbi. Zborovanje je vodil stolni kanonik Časl, poročali pa so za predsednika stolni dekan in kanonik dr. Maks Vraber, tajnik Lebič in blagajnik stolni vikar Munda. Živahna je bila debata, v kateri so navajali uvaževanja vredne predloge in misli, tihoče se krščanske vzgoje v šoli in zunaj šole ter stika med starši in šolo stolni dekan dr. Vraber, ravnatelj dr. Čukala, tajnik KA Kolenc bivši poslanec Žebot in drugi. Izvolilo se je novo vodstvo društva »Krščanska šola«, v katerem so: bivši poslanec Žebot kot predsednik, stolni kanonik Časl kot podpredsednik, dr. Meško kot tajnik, stolni vikar Munda kot blagajnik ter odborniki: p. dr. Aljančič, Stabej, gospe dr. Bartolova in Antonija Štupca ter zastopnik ordinarijata Kolenc. V nadzorstvu sta bog. prof. dr. Močnik in ravnatelj Hrastelj.

□ Združenje prevoznikov obrtov v Mariboru naznanja, da se z ozirom na razširjen delokrog in nova pravila vrši v soboto, dne 26. t. m. izreden občni zbor, na katerega se vabijo vsi člani iz Maribora, Celja in Ptuja ter iz vseh okrajev bivše mariborske oblasti. Na občnem zboru se bo izvolila tudi nova uprava. Zborovanje se vrši ob 20. uri v Gambirnovi dvorani.

□ Gradbeni red za okolico. Radi varovanja javnih gradbenih, higijenskih, prometnih in estetskih interesov se razširijo materialna določila l. dela gradbenega zakona tudi na občine mariborske okolice in sicer Krčevino, Košake, Pobrežje, Radvanje, Tezno in Studence pri Mariboru.

□ Navzgor, mesto navzdol. V ponedeljek se je vršila na mestnem načelstvu vsakoletna običajna licitacija za oddajo poštini voženj v Mariboru. Prišla sta samo dva interesenta. Pa je licitacija zavzela nenavaden potek. Mesto, da bi se vršila dražba ob določenem znesku navzdol, kakor je to bilo v pravilniku predvideno, sta začela oba ponudnika dražbiti navzgor, ter zahtevati večjo svoto. Radi tega je bila prva licitacija brezuspešna ter se bo morala še ponoviti. Bo treba najbrže šteti več penozov...

□ Himen. V stolni mestni cerkvi sta se poročila v nedeljo znani specialisti za pljučne bolezni dr. Valentin Varl in gđ. Friderika Verstovškova, hčerka uglednega mariborskega trgovca. — V ponedeljek se je vršila istotam poroka učitelja meščanske šole Lucijana Janeža iz Sv. Lenarta z učiteljico gđ. Stanko Benedikovo. Mladina paroma iskrene častitke!

□ Moški zbor »Maribora« ima drevi ob 8 važen sestanek v pevski sobi.

□ Velik vlom. Včeraj ponoči so vlomili nepoznani vlomilci v Gornji Radgoni v Hrasteljevo trgovino. V viharni noči so opravili svoj vlomilski posel nemoteno ter so se obilo založili zlasti s tobačnimi dobrotami, katerih so odnesli v vrednosti 30.000 Din. Zunaj trgovine pa jih je presenetil silen naliv, ki je zmolič vse nakradeno blago, da so ga kot nerabnega vrgli v stran. Tako so kljub temu, da so pustili plen, napravili trgovcu veliko škodo. Oblasti so uvedle zasledovanje.

□ Padec z vozečega vlaka. Nevaren doživljaj je imela na postaji Rače-Fram služkinja Antonija Gojčič, ki se je pripeljala s ptujskim vlakom iz Hajdine. Malo za postajo so opazili železniški uslužbeni, kako so se nenadoma odprla vrata vagona ter je padla na tirnico ženska nezavestna. V strahu pred usodno nesrečo so poklicali zdravnika, ki pa je ugotovil le pretres možganov. Ponesrečenko so oddali v domačo oskrbo.

□ Mariborska loterija. Dosedaj se je javilo le še malo srečnih dobitnikov, ki so zadeli lepe predmete na loteriji Mariborskega tedna. Verjetno je, da so mnogi nepoučeni zavrgli legitimacije ter se tako pripravili ob dobitke. Slednji se bodo delili le še do 26. avgusta, nakar zapadejo in sicer v korist mariborski Pomožni akciji.

□ Deli mesta pod vodo. Grom in tresk je budil v noči od ponedeljka Mariborčane iz sna, da so vsi prestrašeni poslušali divjanje viharja in silo-

vitost naliva. Nad Mariborom se je utrgal oblak in voda je drla kar v potokih po cestah, lila v nizko ležeče kletne prostore skozi okna in vrata ter napravila občutno škodo mnogim strankam. Zjutraj je pel v gasilnem domu zvonec ter je telefon klical gasilce v razne smeri, da so izrpal iz napolnjenih kleti vodo. Tako je zalitih več kleti na Aleksandrovi cesti in v Melju ter v obdrevskih ulicah. Vihra pa je napravila občutnejšo škodo v okolici, ker je otrsela veliko sadja in polomila težko obložene veje.

□ Prodaja gnoja. Danes popoldne se vrši ob 11 v artilerijski vojašnici Vojvode Putnika licitacijska prodaja gnoja.

Celje

□ Drjavna deška meščanska šola v Celju. Popravni izpiti so bodo vršili dne 31. avgusta od 8 dalje. Vpisovanje v vse razrede bo 1 in 2. septembra od 8—12. Podrobnosti so razvidne iz razglasa, ki je nabit v šolskem poslopju. Starši se opozarjajo, da si pravočasno preskrte potrdila pristojne oblasti o višini neposrednega davka, na podlagi katerega se bo odmerila šolnina. Kdor plačuje manj od 300 Din neposrednega davka, je oproščen šolnine.

□ Pred altar. Zakonsko zvezo so v zadnjem času sklenili Bjelac V. Gojko, žand. podnarednik iz Kotara in Senica Frančiška, pos. hči na Polulah. — Rozmanič Ivan, delavec v Zagradu in Hribnik Terezija, natakarica iz Brega — Pleteršnik Ludvik, trgovec v Smartnem v Rožni dolini in Cigoj Alberta, hči trgovca z Lave — Vrankar Franc, kovaški poslovodja v Celju in Raušer Marija, pos. hči na Ložnici. — Speglič Ivan, zlatar in Herta Kienzl, zasebnica, oba z Zgoranje Hudinje. Bilo srečno.

□ Umrli je v celjski bolnišnici Tavčar Matevž, žel delavec iz Sv. Petra v Savinjski dolini. Naj počiva v miru.

□ Strela udarja... V ponedeljek okrog pol dne se je začelo počasi oblačiti, kmalu nato je pa začelo tudi deževati. Med dežjem se je tudi močno bliskalo in grmelo; okrog poldruge ure popoldne je udarila v mestu strela v hišo Celjske posojilnice na Kralja Petra cesti. Strela je udarila v dimnik, nato šla po strelovodu v zemljo. Močna nevihta je bila tudi ponoči in je proti jutru udarila strela v smreko blizu tovarne pohištva g. Vehovarja v Kersnikovi ulici. Smreko je preklala. Udarila je tudi v električno napeljavno na Babnem. Tu pa tam ploha malo preneha, pokaže se celo sonce, a barometer še vedno pada.

Ptui

Policijske vesti. Policija je izsledila 6 paglavcev, ki so kradli domače zajce kar na debelo. Nepripadri so prijavljeni sodišču.

Smrtna kosa. V ptujski bolnišnici sta umrli Franc Nedelko, posestnik v Vitomercih pri Sv. Andražu v Slov. gorah, star 63 let, ter Jera Perc, žena posestnika iz Ormoža, stara 42 let. Blag jima spomin!

Ob veličastni udeležbi vernikov je bila v nedeljo v mestni in proštjski cerkvi nova maša lazarista Maksa Ruparja. Slavnostno pridigo je imel ptujski prošt dr. Ivan Žagar.

Št. Vid pri Stični

V nedeljo 20. avg. smo imeli v Št. Vidu slovesnost nove svete maše. Opravi jo je lazarist g. Alojzij Trontelj, tukajšnji rojak. Cerkev je bila nabit polna. V cerkvi je govoril milostljivi g. opat stiški dr. p. Avguštin Kostelec. Duhovnikov je bilo krog altarja 14. Po cerkvenem opravilu, ki je trajalo do pol 12, so starši g. novomašnika pogostili soročnike, sosedne in znance v našem prostornem Domu. G. novomašniku so izrekli razni govorniki lepe čestitke in voščila. Tudi mi želimo g. novomašniku, da bi se spopolnil, kakor je bilo zapisano na enem slavlolu:

Z besedo, z zgledom kaži pot, vsem vernikom iz zemskih zmot!

Suša, strašna suša je zavladala. Trpe ljudje, trpi živina, rastlinstvo hira, ajda ne more iz tal, repe ni videti, ker ne more skaliti. V ponedeljek popoldne je rahel dežek nekoliko namočil suho zemljo. Da bi ga le bilo še več! (Medtem se je želja izpolnila — hvala Bogu!)

Semenj v Stični je bil dobro obiskan. Živine so kmetovalci veliko pripeljali, a cena je bila slaba, zato se je malo prodalo. Kako bodo kmetovalci davke plačali?

Kamnik

Naznanilo otvoritve. Kakor smo v marcu poročali, je bila zaradi renoviranja zaprta znana gostilna pri Korlunu na Vrhpolju, last bivšega oblastnega poslanca g. Ferdinanda Novaka. Lastnik je zdaj postavil nova gospodarska poslopja, cestni odbor je popravil cesto proti Vrhpolju in znana gostilna, v katero se že od nekdaj radi zahajali Kamničani, je zopet dobila dovoljenje za obratovanje. G. Novak jo bo odprl prihodnjo nedeljo 27. t. m., ko bo v Nevljah žegnanje.

Smrtna kosa. V četrtek so pokopali na pokopališču na Zalah ključavničarskega mojstra in posestnika v Maistrovi ulici g. Josipa Tomince. Na videz preprost mož se je do zadnjih let mnogo bavil z raznim študijem in je bil zlasti temeljito podkovnan v zgodovini, da je lahko dal v koš vsakega abiturienta. Naj mu sveti večna luč!

Tržič

Pri planinski sv. maši na Zelenici so planinci zbrali 120 Din za Vincenc, konferenco v Tržiču.

Sv. Jurij ob juž. žel.

Dneyni »Slovenec« se dobi odslej vsak dan v Katoliškem domu pri gospe Zličarjevi. Segajte po njem. Številka stane samo 1 dinar.

Kulturni obzornik

Josef März: Die Adria Frage. Berlin — Grunewald 1933, založil Kurt Vowinkel. S 4 zemljevidi. Uvod napisal Karl Hanshovel. (XXIV. + 352). V zbirki: Beihefte zur Zeitschrift für Geopolitik, zv. 11. — Vsebine: I. Jadransko vprašanje. — II. Geografske razmere jadranskih ozeanj. — III. Promet. — IV. Gospodarstvo ob Jadranu. — V. Narodi jadranskih ozeanj. — VI. Jadransko vprašanje v zgodovini. — VII. Albanija. — VIII. Vojaški momenti. — Literatura.

Ze vsebinski pregled pove, da ne gre za kako na hitro roko napisano delo, temveč za resno znanstveno študijo z ogromnim statističnim materialom, ki ga je v šestih letih svojega bivanja ob Adriji marljivi častnikar März spravljal skupaj. Knjiga je torej pisana z velikim poznanjem in strogo objektivnostjo, do katere se iznozemce spričo alarmantne italijanske propagande za Dalmacijo, Istro in Primorje težko prikolpe. Pisatelj pozna želje in argumente italijanske ekspanzivnosti in imperializma, a na podlagi suhih geografskih, etnografskih in tudi zgodovinskih dejstev ugotavlja, da so italijanske zahteve po vzhodni obali Jadrana nič več, torej morejo biti izključno le imperialističnega značaja. Kajti italijanska manjšina v Dalmaciji je neskončno majhna in je takorekoč nikče nič ni. A še za te priseljence je v vsakem kulturnem in gospodarskem pogledu vse preskrbljeno. Nasprotno pa je resnična in kompaktna narodna manjšina Slovencev in Hrvatov pod Italijo docela brezpravna. Avtor se je tudi potrudil, da nam v

V Savinjski dolini nabirajo hmelj

Savinjska dolina, 22. avgusta.

Včeraj smo pričeli s splošnim obiranjem hmelja, pa ni moč imeti sreče. Kakor smo si prej vroče zastoj želeli dežja, tako nam je sedaj neprijeten. Pa je že star pregovor pri nas, da tedaj, ko prično hmeljarji obirati hmelj, gotovo pride dež, pa če je še tako suša. In tudi včeraj je že opoldne pričelo deževati in lije tudi danes ves dan tako, da z obiranjem ni nič. Hmelj pa je dozorel in mu sedaj dež ne more nič več koristiti, pač pa je nevarnost, da trpi na lepi, gladko zeleni barvi, na katero smo letos tako ponosni, ako se ne bo kmalu zopet zvedrilo. Večina pridelka je namreč še neobrane-ga, saj so le posamezni pričeli obirati že pretekli teden in nabrali nekaj stotov. Bog nam da ekoro zopet lepo vreme brez megle in prehude vročine,

Novi grobovi

† Gospa M. Tiringar. Pokopali so včeraj, 22. t. m., na pokopališču v Šmartnem pri Kranju gospo M. Tiringar, roj. Vindišar, posestnico-vdovo, mater treh otročičev, sestro ljubljanskega stolnega vikarja Iv. Vindišarja. Pokojna se je pred nekaj dnevi ranila pri žetvi s srpom in zastrupila. Naj počiva v miru! Sorodnikom naše odkrito sožalje!

† V Črnečah pri Dravogradu je v nedeljo 20. t. m. po dolgem bolehanju mirno v Gospodu zas-pala gospa Ana Schober, bivša posestnica p. d. Sušinevega gradu. Rajna gospa je bila radi svoje ekromnosti in blagosti splošno priljubljena. Bila je vzor pridnosti, delavnosti in skrbi za svojo družino. Pogreb bo na farno pokopališče v sredo dopoldne. — Naj počiva v miru, žalujočim ostalim iskreno sožalje!

Osebnosti

— Poroka na Brezjah. Tu sta se 21. avgusta poročila Lovro Rihtaršič, finančni podpredsednik, in Marija Pleša, poštna uradnica. Poročal ju je Fr. Pleša, benediktin v Šmartnem pri Lj. Bilo srečno!

— Spremembe v železniški službi. Napredovali so: za admin. uradnika v IX. p. s. Outrata Karel, pri strojem odd. ravnateljstva, dosedaj oficijal iste skupine; za pomožne prometnike v X. p. s. zvanič-niki I. kat.: Sodja Janez v Medvodah, Babošek Al. v Sv. Lovrencu na Dravskem polju, Zevnikar Da-nijel v Pesnici, Rikaut Karel v Trbovljah, Simon-čič Maks v Polzeli-Braslovcih, Porenta Jožef v Kra-nju, Selevšek Franc na Bregu, Nečmar Jožef v Ljubljani dol. kol., Skočir Marcel v Boh. Beli, Lu-bej Martin v Bistrici, Wallas Josip v Lazah, Kola-rič Albert v Rušah; za pomožna oficijala: Jarh Av-guštin v kurilnici Ljubljana II in Bertonec Jožef v kurilnici Ljubljana I; za pomožnega strojevodjo: Garin Franc v kurilnici Ljubljana I in Keršman Ivan v kurilnici ekspoziture Velenje; za pomožne-ga pregledovalca voz: Ules Alojzij v kurilnici Ma-ribor in Colnik Alojzij v kurilnici Maribor; za spre-vodnika-zvaničnika I. kat.: Grad Dionizij v Ljub-ljani gl. kol., dosedaj zvaničnik II. kat.; za vratarja zvaničnika II. kat.: Zalaznik Ciril pri občem odd. ravnateljstva, dosedaj služitelj. — Nameščeni so: za uradnika pripravnika: Plešec Jožef v Lj. in Kmet Anton v Ljubljani gl. kol.; za predkurjača zvaničnika I. kat.: Molik Karel in Sepič Franc, oba v kurilnici Ljubljana II; reaktiviran je zavičaj zvaničnik II. kat. Sternad Jožef v Mariboru gl. kol.

Ostale vesti

— 4000 udeležencev, ne 400! je bilo na nedeljskem taboru pri Mariji Snežni v Slovenskih goricah. Napaka v naslovu je nastala pomotoma.

— Župnik uradom ljubljanske škofije! S po-močjo č. č. župnih uradov je KZ organizirala v le-tošnjih počitnicah posrečeno počitniško akcijo za revne ljubljanske otroke. Po uradni objavi se začne šolsko leto prej nego smo pričakovali, zato treba, da se otroci pravočasno vrnejo v Ljubljano. Vliud-no tedaj naprosamo gg. župnike onih župnij, kjer se pri dobrotinah naši varovanci nahajajo, da bla-govoljijo prihodnjih nedelj, 27. avgusta pri službi božji oznaniti, da naj se vrnejo otroci v Ljubljano v sredo, 30. avgusta. Otroci naj se zbera na kraju, kakor je bilo dogovorjeno v tej zadevi z zastop-nikom naše Zveze. Pri dogovorjenih vlakih bodo otroke sprejeli naši odposlanci. — Karitativna Zveza v Ljubljani.

STARSEM

prilporečamo za člane družine, ki imajo blede lica, slabe živce in so brez teka. »ENERGIN« za okrepitve krvi, živcev in teka. Odraslim tri likerske čašice »ENERGINA«, otrokom tri male čašice »ENERGINA«.

»ENERGIN« se dobiva v lekarnah, pol litra 35 Din.

— Občni zbor lavantinske »Vzajemnosti«. Občni zbor lavantinske »Vzajemnosti« se je vršil dne 21. t. m. dopoldne v auli mariborske bogoslovnice. Udeležilo se ga je 32 duhovnikov iz raznih dekanijskih lavantinske škofije. Mnogo članov je bilo zadržanih radi pogreba rajnega župnika Ivana Krančiča, ki se je vršil istega dopoldneva. Poročila društvenih funkcionarjev so bila predmet živahnih razprav. Posebej so se zavzemali zborovalci za točno in dosledno vr-šenje obveznosti za zavarovalni odsek »Vzajem-nosti«. Ugodnosti, ki jih imajo člani zavaroval-nega odseka, se bodo pokazale šele, ko stopita v veljavo člena 20. in 29. ZOV v veljavo. V mi-nulem poslovnem letu je društvo »Vzajemnosti« pomagalo v 15 bolezenskih slučajih svojim čla-nom. Za prihodnje poslovnih dobo se je izvolil doedanj odbor in sicer tako za »Vzajemnost«, kakor za zavarovalni odsek. Po končanem obnem zboru se je posebno odposlanstvo »Vza-jemnosti« poklonilo prevzvišenemu nadpastirju lavantinskemu dr. Ivanu Jožefu Tomažiču kot svojemu pokrovitelju.

— Romarjem v Rim, ki potujejo posamič ali v manjši skupini (samo moški), priporočamo iz lastne skušnje in ne naproseni Collegio Pio Latino Americano, Via Gioacchino Belli, pri Ponte Cavour ali še bliže pri Piazza Cavour. Stanovanje in hra-na staneta skupaj na dan le 20 lir. S kolodvoza pelje do Piazza Cavour M.P.P. Zavod je določen za južnoameriške duhovnike, ki so pa zdaj ob po-čitnicah (od oktobra) zunaj Rima. — Romarjem v Assisi na grob sv. Frančiška pa priporočamo majh-no, pa solidno gostišče Pensione Lazari, Via Fonte bella 11. Avtobus s postaje se ustavlja eno minuto od hiše na Piazza Garibaldi. Za skromno ceno se dobi tam mirno, udobno in snažno stanovanje z lepim razgledom in dobro hrano.

— Novo postajališče kamniške železnice. V ponedeljek dopoldne je bilo otvoreno novo posta-jališče kamniške železnice na Duplici, med posta-jama Kamnik in Homec. Postajno poslopje, lično malo stavbo s čakalnico za potnike, je zgradila ob-čina Šmarca že v maju, otvoritev pa se je zavlekla

da ne bo trpela barva našega letos izredno lepega pridelka!

Kupcev imamo tu že mnogo in je zanimanje za kupčijo že prav živahno, četudi se ni dosti blaga na razpolago. Zaenkrat se le bolj razveljavljajo stare predprodaje in sklepajo nove po dnevni ceni, ki bo do 1. ali izjemoma tudi do 15. septembra. Kupcem se namreč že mudi za vzorce. Nekaj manj-sih partij in semtertja nekaj stotov je bilo prodano že tudi končnoveljavno po 45—55 Din za 1 kg. Širijo se sicer tudi vesti o zaključkih po višjih cenah, ki pa so neutemeljene in brez vsake stvarne podlage.

Prava kupčija se bo seveda mogla razviti šele, ko bo na razpolago že dovolj suhega blaga. Za sedaj pa je glavno, da dobimo zopet lepo vreme in čimprej oberemo.

do danes. Prvi vlak se je ustavil na novi postaji ob pol 10 dopoldne. Na lepo urejenem peronu so pričakali vlak zastopniki občine, industrije itd. Pozdravni govor je imel šmarski župan g. Vavpetič. Izrekel je iskreno zahvalo vsem, ki so pripomogli, da se je zgradila nova postaja. S tem so bile ureš-njene dolgotrajne želje potujočega občinstva, nova postaja pa bo tudi mnogo pripomogla k napredku Duplice in Šmarce. Zahvalil se je železniški upra-vi, katero sta zastopala dr. Dekleva in inž. Turba, za veliko uvidenost in naklonenost z željo, da bi se novo postajališče na Duplici čimprej razširilo tudi za tovarni promet. Govorili so še drugi go-vorniki, nakar je bilo postajališče izročeno svoje-mu namenu.

Čateške Toplice

Najbolj vroče radiotermalno kopališče v dravski ba-novini (54,5°C). Za revmo, lišas, otropelost, želodčne in ženske bolezni! - O t. l. se tembra do 31. oktobra 20-dnevno pavsalno zdravljenje za ceno 120 Din (stanovanje, 4 krat dnevno dobra hrana s kruhom, 20 kopeli, zdravnik, dovoz in odvoz od žei. postaje Brežice ali Dobova, takse in davek). Prospekti na zahtevo.

— Na državni meščanski šoli v Ormožu bo vpisovanje dne 1., 2. in 3. septembra od 8—12. V prvi razred se sprejmejo učenci, ki so dovršili četr-ti razred osnovne šole brez slabe ocene in še niso stari 14 let. Prineso naj k vpisu šolski izkaz, krstni list in potrdilo o davkih. Natančnejše na-deski v šolski veži.

— Na meščanski šoli na Rakeku se bodo vršili završni izpiti 31. avgusta od 8 do 12, popravni iz-piti za vse razrede 1. septembra od 8 do 12. Vpis-o-vanje v prvi razred bo 1. septembra od 8 do 12, v drugi, tretji in četrty razred pa 2. septembra od 8 do 12. Za vpis je potrebno: zadnje šolsko izpri-čevalo, krstni list, prijavnica (skolkovana s 5 Din) in potrdilo davčnega urada o plačevanju neposred-nih davkov. Vsak plača 20 Din za zdravstveni fond in odgovarjajočo šolnino.

— Pri glavobolu, omotici, šumenju v uše-sih, pomanjkljivem spanju, slabem razpolože-nju, razdražljivosti, posezite takoj po staro preizkušeni »Franz-Josef«-grenčici. Poročila višjih zdravnikov v bolnicah za želodčne in črevesne bolezni naglašajo, da je »Franz-Jo-sef«-voda posebno izborno učinkujoče naravno odvajalno sredstvo

— Predzna tatvina na Vranskem. V soboto pod večer so nameravale nekatere članice Marijine družbe okrasiti oltar Lurške Matere božje v vran-ski župni cerkvi. Pri tem so opazile, da je Marijin kip oropan. Nekaj hudobnež se je vzpel na oltar in ukradel s kipa zlato verižico, ogrlico, srebrni križec in celo rožnivenec. Škode je kakih 600 do 800 Din.

— Vkuhanje (konserviranje) sadja in zele-njave za zimske mesece je sedaj najvažnejše opravi-lo naših gospodinj. Nov pomemben in izpolnjen natis je knjižica našega sadjarskega strokovnjaka M. Humeke: »Sadje v gospodinjstvu«, kratak navod o ravnanju s sadjem, o domači sadni uporabi in o konserviranju sadja in zelenjavi je najboljši pripo-moček in svetovalec gospodinjstvom pri teh opravilih. Knjižica ima sto strani in nad 90 slik med besedi-lom ter štiri večbarvne tabele. Cena je za brosi-rano knjižico 24 Din, založila jo je Jugoslovanska knjižarnica v Ljubljani. — Ker je bila druga izdaja te knjižice že precej časa razprodana, je oskrbelo založništvo sedaj tretjo, jako pomnoženo in iz-po-polnjeno. Obsirno je obdelano poglavje o sadnem izboru dravske banovine, o povzročiteljih razkra-janja, o spravljanju, razbiranju, shranjevanju in vla-ganju ter važnosti sadja kot živila. Razširjeni sta zlasti poglavji o sušenju sadja in o napravi brez-alkoholnih sadnih pijač. Knjižica bo našim gospo-dinjam in njihovemu naraščanju velik pripomoček in kažipot pri uporabi in predelavi sadja v domačem gospodinjstvu. Ker je ravno sedaj pravi čas za vla-ganje in konserviranje raznega sadja in zelenjave, knjižico toplo priporočamo.

— Pri hemeroidalni bolezni, zagatenju, nat-ranih črevih, abcesih, sečnem pritisku, odebelelih jetrih, bolečinah v križu, tesnobi v prsih, hudem arčnem utrujanju, napadih omotice prinaša uporaba naravne »Franz-Josef«-grenčice vedno prijetno olajšanje, čisto tudi popolno ozdravljenje.

Šoštani

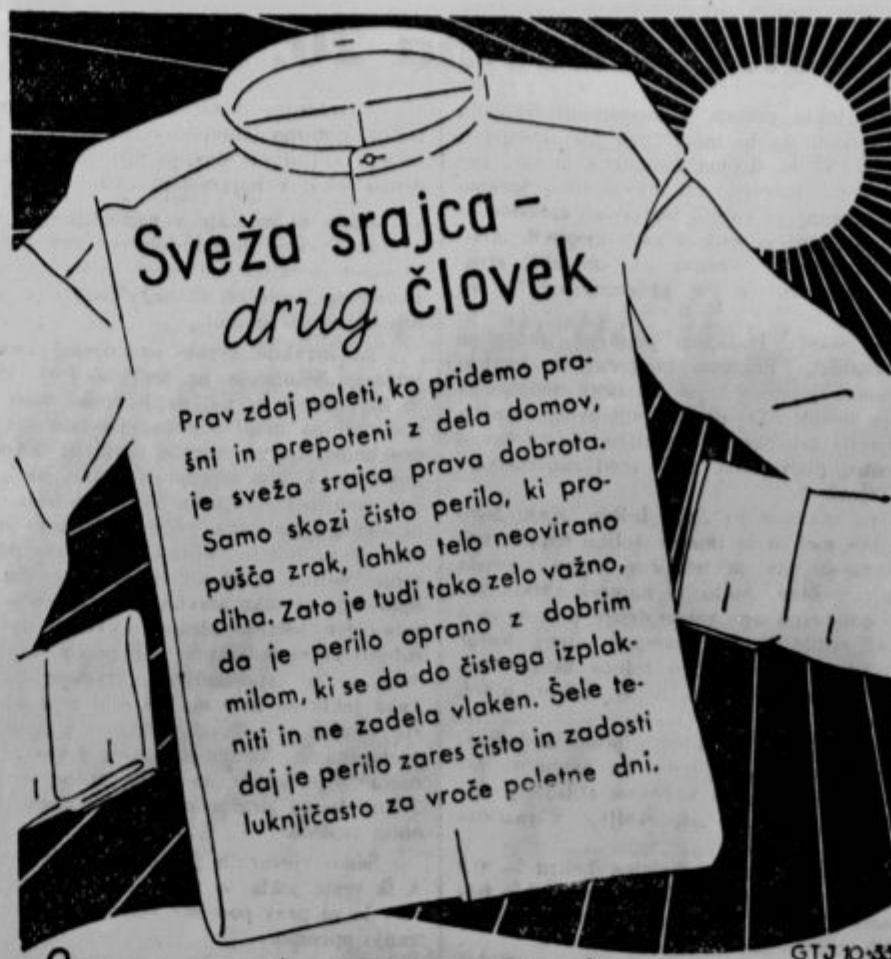
Samoumor v cerkvi. V Šmartnem ob Paki je vse pod dojmom žalostnega dogodka. Samoumor v cerkvi... gre od ust do ust. Ko se je v soboto po-poldne mudil v cerkvi cerkovnik, mu je vstala pred očmi grozna priznava. V klopi je sedel mrtvec. Bil je 70 letni vrtnar Fridolin Skaza. Ugotovili so, da je použil večjo količino strihlina. Dopoldne je pri sosedu govoril pod težo duševne depresije in je tudi omenil, da je zanj prišel konec ter da bo »sešel po giftur«. Nesrečnega so najbrž tirale v smrt gmotne stiske.

»Slovenec«, dnevno in nedeljsko izdajo, morete dobiti v trafikah ge. Valdevo na Dr. Vošnjakovi cesti in v trgovini g. Gruberja v Družmirju. 5:0 (1:0). Tako zmago si je minulo nedeljo iz-vojeval šoštanski SK nad SK Doberno iz Trbovelj.

Poizvedovanje

Damski dežnik je bil pozabljen v nedeljo zve-čer na klopi v parku pred Glasbeno Matico. Najdi-telj naj ga odda proti nagradi: Rimska cesta 10, I. nadstropje, levo.

— Pri boleznih sra in poapnenju žil, nagnje-nosti h krvavitvam in napadih kapi zasigura »Franz-Josef«-grenčica lahko izpraznjenje čre-vesa brez vsakega napora.

Samo

GAZELA

TERPENTINOVO MILO

PERE PERILO ČISTO IN ZRAČNO

Srajco mu ukradli in ga nabili

Kranj, 21. avgusta.

V Kokri pod Fockovo tovarno se je v nedeljo popoldne med drugimi kopal tudi mesarski vajenec Alojzij Azbe, ki je zaposlen pri Janku Schifferju na Glavnem trgu. Med kopalcu pa so se smukali trije sumljivi ljudje, eden z Jesenice, drugi iz Trži-ča, tretji pa z Dolenjskega. Ti so Azbeto ukradli srajco. Azbe tatvine ni mirno požrl, arveč jo je naznanil policiji. Ko pa so tatje za to zvedeli, so se nad fantom maščevali ter ga pretepli. Stražniki pa so tatove kmalu izsledili. Ti so sprva tatvino (ajili, potem pa so v ponedeljek pred komisarjem isto priznali. Kazen jim ne izostane.

Sport

ZAKAJ NE GREMO V SPLIT NA MEDDRŽAV-NO PRVENSTVO Z MADJARSKO

Na razna vprašanja zakaj waterpolo ekipa športnega kluba »Jug« ni šla v reprezentanco proti Madjarski, sporočamo sledeče:

Z dopisom Jugoslov. plavalne zveze se nam je ponudila meddržavna tekma z Madjarsko. Z dopisom št. 5/1933 z dne 1. maja 1933 smo se izjavili, da smo pripravljeni v Dubrovniku or-ganizirati te meddržavne tekme na podlagi po-gojev, stavljenih glasom proračuna tehničnega referenta zveze g. Hrvoja Macanovića. Pozneje se je izkazalo, da je bil proračun g. Macanovića pogrešen, kar je dalo povod za poziv na se-stanek polnomočnih delegatov primorskih klub-ov (Viktorija, Jadran, Jug) dne 4. julija t. l. Na sestanku je delegat zveze g. Macanovića iz-javil, da se bo meddržavno tekmovalje Jugos-lavija—Madjarska vršilo v onem primorskem mestu, ki ponudi:

a) Din 10.000 v gotovem novcu.
b) Vzdrževanje madjarske reprezentance sestojče od 25 ljudi od petka do ponedeljka zjutraj, event. do srede.
c) Vzdrževanje jugoslovanske reprezen-tance.

d) Plakiranje in reklamo.
Na gornje pogoje je pristal edino športni klub Jug, medtem, ko je splitski Jadran ponudil v gotovem denarju samo Din 7000. Jugovo ponudbo je izročil na sestanku delegat g. Anton Nardelli. Pogodba je bila takoj perfekturana, ker je bila naša ponudba za Din 3000 ugodnejša od Jadranove. Nato je delegat zveze g. Maca-novića radostno konstatiral, da se bo to med-državno tekmovalje vršilo v Dubrovniku, sma-trajoč, da more edino v tem mestu materialni in moralni uspeh doseči svoj namen. Istočasno je dal nekaj navodil za sprejem in bivanje madjarskih gostov v Dubrovniku.

Po prihodu delegata v Dubrovnik je športni klub »Jug« ponovil ponudbo na službenem pa-pirju in jo opremil s pečatom na izrecno za-hitevo zveznega delegata. Medtem, ko je »Jug« smatral to samo za formalnost, je splitski Ja-dran v ponovni pismini ponudbi svojo prejšnjo ponudbo zvišal od Din 7000 na Din 12.000 in zveza je tedaj sprejela ponudbo splitskega Ja-drana, kljub dejstvu, da je ponudba dostavljena na službenem papirju in opremljena s klubskim pečatom morala vsebovati iste pogoje kakor ona v Splitu.

Javnosti prepuščamo, da sodi kako naj se kvalificira tako postopanje Jugoslov. plavalne zveze. Ali je bil sestanek v Splitu sklican samo zato, da izvestni klub izve za pogoje naše ponudbe?

Razumljivo je, da je tako postopanje zveze izzvalo revolto v vrstah športnikov, ki upravi-čeno naglašajo, da je dala zveza v poslednjih dveh letih Splitu štiri prireditve (od letošnjih štirik prireditve pripadajo Jadranu tri), dočim v Dubrovniku že tri leta ni bilo niti ene zve-zine prireditve.

Nevoja je prešla tudi na voditelje, ki ne dovolijo našim plavcem, da v Splitu nastopajo proti madjarski reprezentanci, opravičujoč to postopanje še z dejstvom, da so bili naši pla-vačji na potu iz Sušaka v Dubrovnik napadeni in od katerih je bilo nekaj ranjenih. Med ranjenci se nahajajo tudi reprezentantje.

Split po njihovem prepričanju ne nudi si-gurnosti za življenje naših plavčev, pa so se iz a-trahu pred sličnimi incidenti v Splitu, po-služili tega sredstva.

Po teh dogodkih, posebno pa po napadu v Splitu, so ostala vsa prizadevanja uprave na žalost brezuspešna.

V Dubrovniku, dne 17. avgusta 1933.

Uprava sport. kluba »Jug«.

Opomba uredništva: Iz gornjega dopisa športnega kluba »Jug« iz Dubrovnika je videti, da vladajo v našem plavalnem sportu neznosne razmere. Že itak ne stoji naš sport na bogaiga-vedki kako visoki stopnji, pa niti tega, kar pre-moremo, nočemo pokazati zunanjemu svetu. Ali ne uvidijo merodajni faktorji, ki vodijo naše športne zveze, kako pogubno je tako postopanje za ves jugoslovanski sport? Ali ne pomislijo, da tedaj, kadar nastopamo proti inozemskim šport-nikom, ne reprezentiramo samo našega športa, ampak tudi našo državo? In kadar gre za pre-stiž celokupnega jugoslovanskega športa, tedaj mora stopiti vse v ozadje in naš najboljši morajo staviti močno reprezentanco, ker edino na ta način bomo spravili jugoslov. sport na ono višino, ki jo po vsej priliki zasluži. Ker gornji slučaj ni edini v zgodovini jugoslovans-kega športa in ker se kljub neštetim porazom še nismo nič naučili, najbrže ne bo preje reda, dokler ne bo posegla kakša višja sila vmes.

SK Korotan — lahkoatletika sekcija je imela v nedeljo, dne 20. t. m. svoj prvi občni zbor v klubskih prostorih. V načelstvo so bili izvoljeni na-slednji gg.: Klemenčič Leon, načelnik; Berlot Vik-tor, tajnik; Jevc Ivan in Velkavrh I., odbornika.

V nedeljo 27. t. m. ob 10 dopoldne naj se vsi člani lahkoatletse sekcije udeležijo sestanka. Važno! Pride g. Dobovšek.

SK Korotan (komb.) : Svoboda (Vič) 4:3 (3:0). Napad Korotana je igral raztrgano, zlasti v drugem polcasu, ko je tudi obramba popustila.

SK MURA : SK PANONIJA 8:0 (4:0).

V nedeljo 20. t. m. je odigrala Panonija svoje tretje preizkusno tekmo z domačo Muro, kateri je podlegla z visokim rezultatom 8:0. V prvih 10 min. je bila Panonija enakovredna nasprotniku, nato pa se je zrušila pred izvrstno igro Murinih igral-cev. S to tekmo je Panonija dokazala, da še dolgo ni zrela za resnejše nastope. Tekmo je vodil s. s. g. Kopic Rudo izvrstno in imel igro ves čas v rokah.

Maks Schmeling se zopet poda v Ameriko. Bivši svet. boksarski prvak Nemec Maks Schme-ling namerava iti zopet v Ameriko. Topot gre i njim tudi njegova mlada žena Anny Ondra, ki na-merava sodelovati pri filmu v Hollywoodu. Če bo tozadevni kontrakt ugodno zaključen, nameravata ostati delj časa v Ameriki. Schmeling pa ima v programu v letošnjem decembru prvi boj; toda če se bo spoprijel takoj s Sharkey-jem, še ni gotovo.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Sreda, 23. avgusta: 12.15 reproducirana glasba. — 12.45 novice iz današnjih dnevnikov. — 13.00 re-producirana glasba. 19.00 Radio orkester. — 19.30 li-terarna ura (g. Lipah). — 20.00 koncert g. Miliče-viča — poje sevdalinke. 20.45 Radio orkester. — 21.30 čas in poročila. — 21.45 Radio-jazz.

Drugi programi

Cetrtek, 24. agusta.

Belgrad: 19.30 Radio orkester 20.30 Prenos iz Ljubljane — Zagreb: 20.30 Prenos iz Ljubljane — Dunaj: 19.15 Egiptovska Helena, opera, Hofmanns-tal — Budimpešta: 19.30 Koncert opernega orke-stra 17.00 Zborovni koncert 18.30 Orkestralni kon-cert 20.15 Ciganska kapela — Leipzig: 20.20 Za-bavni koncert — London: 20.00 Koncert ABC or-kestra s solisti — Milan: 20.30 Andree Chenier, opera, Giordani — München: 20.00 Koncert zdu-ženih orkestrrov 21.00 Siegfried, prizor iz Wagner-jeve opere — Praga: 20.40 Simfonični koncert — Rim: 20.45 Pestra glasba. (iz Radio-Beograda)

Jeklo - kovina 20. stoletja

Uporaba jekla postaja v modernem življenju tako vsestranska, da bi mogli naš čas imenovati jekleno dobo. Ne le strojna industrija in vse, kar je z njo v zvezi, marveč tudi stavbarstvo, oprema zasebnih stanovanj in kuhinj ter javnih zavodov se vedno bolj poslužujejo jekla v vseh njegovih mnogovrstnih kakovostih. Vendar pa, izvzemši strokovnjake, malo kdo ve kaj natančnejšega o tej važni stvari.

Kaj je jeklo? Pod tem pojmom razumejo Nemci »Stahl«, Francozi »acier« in Angleži »steel« vsako železo, ki se da brez nadaljnjega obdelovanja kovati. Ta široka pojmovna označba se je uveljavila zato, ker je praktično zelo težavno potegniti ostro, nedvoumno mejo med »kovnim železom« in »jeklom«.

Jeklo pa nikakor ni čisto železo. Kajti čisto železo je tako mehko in ima še toliko drugih neugodnih lastnosti, da za tehnične svrhe skoroda ne prihaja v poštev. Jeklo je namreč zlitina železa, ki so mu primešane razne druge prvine, med temi skoraj vedno ogljik, mangan, silicij, fosfor in žveplo. Mimo teh dodajajo železu za posebne vrste jekla še druge prvine, n. pr. baker, nikel, krom, volfram i. dr.

Na splošno vse te primese v jeklu ne presejajo par odstotkov. Kljub temu pa ravno ti dodatki odločilno vplivajo na kakovost zlitine, ji dajejo lastnosti jekla in jo usposabljaajo v različne svrhe.

Ze razmeroma majhen dodatek bakra — 0,2 do 0,3 odstotka — zadostuje, da postane jeklo odpornejše proti rji in je vsak namaz, s katerim ga prepletkamo, trpežnejši.

Z znatnim dodatkom kroma in morebiti še niklja, dobimo takojmenovano rjavarna jekla. Taki jekleni zlitini ne škodijo niti kisline, ki bi vsako drugo jeklo v najkrajšem času uničilo.

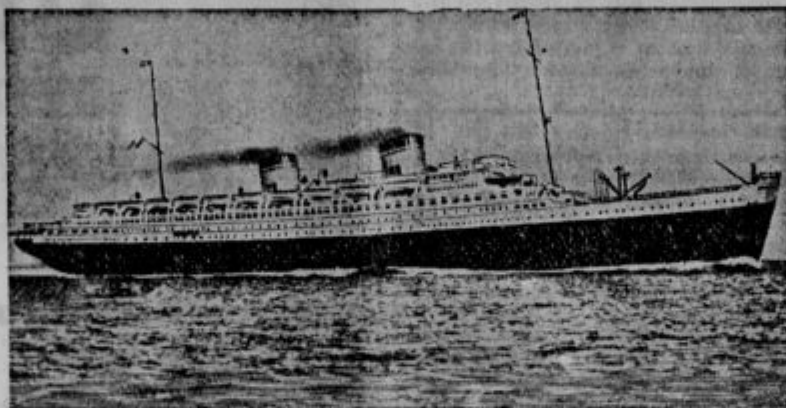
Jeklo se izdeluje v najrazličnejših kakovostih, ki imajo svoje točno določene označbe. To so v glavnem številke od dveh ničel navzgor (nekaj podobnega, splošno znanega imamo v označbi raznih kakovosti moke).

Za stavbne svrhe izdelujejo posebne vrste jekla (v Nemčiji n. pr. topjeno jeklo kakovosti 00 in 37). Zgodí se pa, da je treba most (hišo itd.) postaviti na manj odporna tla odnosno, da zaradi posebnosti tal ni mogoče postaviti dovolj obsežnih temeljev. V tem slučaju je važno, da ima zgrádba čim manjšo lastno težo. Včasih je treba tudi zaradi omejenega prostora višino jeklenega ustroja znižati. V vseh teh slučajih se zahteva od jekla posebno velika nosilnost in stojnost. Zato je treba uporabiti za take stavbe prav posebno izbrane in zanesljive jeklene zlitine. Večino stavbnih jekel izdelujejo z dodatkom bakra, in to posebno za dele, ki so izpostavljeni vremenskim vplivom. Taka jekla so že sama ob sebi zelo odporna proti rji, vendar je vseeno potrebno, da jih še skrbno prepletkamo. Namaz na takem jeklu pa se ohrani znatno dlje, kakor na jeklu, ki ne vsebuje bakra. Tako, da se dražja cena bakrenega jekla vselej obilo izplača.

Samo rjavarnih jekel sploh ni treba pleskati. A te vrste jekla so tako drage, da prihajajo v poštev le za prav posebne stavbne dele in pa za notranjo opremo.

Katoliška delavska univerza na Poljskem

L. 1926. so združili svoje moči v Varšavi možje, ki so bili spoznali, da treba med poljsko inteligenco in poljskim delavstvom tesnejših zvez, ako naj se premaga pretežni vpliv materialističnega marksizma — in ustanovili so krščansko delavsko univerzo. Ta ustanova je važen, bistven del poljskega krščansko-socialnega gibanja. Njena naloga je, da priteza razumništvo k delu za ljudsko prosveto. Na univerzi se vrše diskuzijski večeri, predavanja, tečaji z vajami in izpiti. Univerza ima še bogato knjižnico. S pomočjo vplivnih osebnosti se je posrečilo v teku 7 let ustanoviti delavska vsučilišča še v 17 poljskih mestih. Vse univerze so dobro obiskane in se šola na njih veliko število katoliških bojnikov, ki so sposobni, da uspešno branijo krščanske ideale proti komunizmu in brezboštvu.

Italijanski oceanski parnik »Rex«, ki je prevozil progo od Gibraltarja v New York v 4 dneh in pihih 14 urah. Tako je dosegel brzino 28,92 morske milje na uro in prekosil hitrostni rekord nemške ladje »Bremen« (29,51 milj). »Rex« je za 10.000 ton manjši od »Bremena«, ima pa približno enako močne stroje: 135.000 KS. »Rex« je sedaj nositelj »Sinjega trakusa«.

Arheološke najdbe na gori Nebo

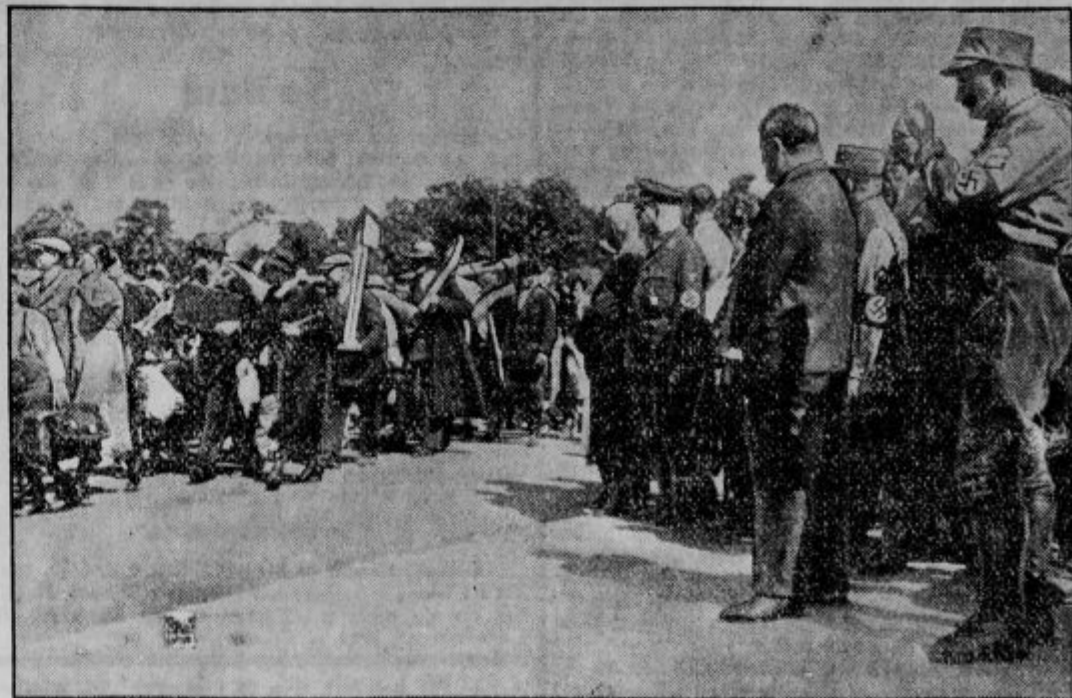
Na gori Nebo v Palestini že več tednov vodi izkopavanja neka frančiškanska ekspedicija. Zdaj je odkrila ostanke cerkve iz XV. odnosno IV. stoletja. To je cerkev, o kateri poroča sv. Silva Akvintanska. Kampan, o katerem omenja, da so ji ga bili pokazali kot Mojzesov grob, so našli pred priznico. Tla so pokrita z lepim mozaikom.

Kako debele smejo biti šolske knjige

Češkoslovaški listi poročajo, da pripravlja naučno ministrstvo odlok, v katerem bo točno določeno, koliko strani smejo obsegati učbeniki za srednje šole. Tako naj obsegajo učbeniki tujih jezikov, ki se poučujejo po dve uri na teden, največ trideset strani za nižje in največ 60 strani za višje razrede. Učbeniki za druge predmete, ki se poučujejo po dve uri na teden, smejo obsegati največ 60, odnosno 120 strani. V prvem razredu srednjih šol bodo imeli za zgodovino učbenik, obsegajoč samo 30 strani. Nekateri listi pripominjajo, da bo v tem obsegu tvarina vendarle preveč zgoščena.

Proti bogokletstvu v Italiji

Italijani so najbolj bogokletni narod sveta in so s svojimi kletvicami okužili tudi sosedne narode. Med Italijani samimi je v teku gibanje proti bogokletstvu. Kraljica Jelena je sedaj sprejela častno predsedstvo italij. ženske lige za boj proti bogokletstvu.

S prebujenjem za kruhom: Hitlerjev režim se z vsemi sredstvi bori proti brezposelnosti; na sliki vidimo, kako odpravljajo iz Kraljeva v Vzhodni Prusiji zadnje brezposelne na kmete, kjer bodo pomagali pri žetvi in spraviljanju drugih pridevkov.

Pračloveška najdišča v Rusiji

Sovjetska sekcija mednarodnega združenja za raziskovanje pračloveških bivališč je odpravila več ekspediciij v kraje, kjer so bili našli sledi pračloveškega bivanja. Ti kraji se nahajajo na Krimu, ob Donu, v Konstensku, Gankovu, Timonovsku in Brjansku. Timonovsko najdišče zavzema 5000 kv. metrov. Na doslej preiskanem ozemlju so našli beznice, 16.000 orodij iz kresilnika, do 50.000 kosov razbitih predmetov in 10.000 živalskih kosti. Našli so tudi sledove mamuta, medveda, belih lisic i. t. d.

Raketni čoln na Vltavi: dva praška tehnika sta iznašla nov ustroj za dirkalni čoln, ki ga ženejo navzgor pritiskajoči vodni curki; učinek je podoban raketnemu pogonu.

Novo narkotično sredstvo

V Nemčiji so začeli izdelovati novo uspavalno sredstvo »evipanc«. Sredstvo se vbrižga v kri in je posebno uspešno za kratke operacije. Pacient nemudoma zaspi in se čez par minut prebudi, ne da bi sploh vedel za operacijo ali uspavanje. Marsikdaj more bolnik po kratkem oddihu sam oditi iz operacijske sobe na poklicno delo. Pri velikih operacijah se more bolniku vbrižgati naprej evipanc, da se mu tako prihrani neprijetnosti, ki jih prestaja ob začetku velike narkoze.

Prof. Cankov, bivši bolgarski ministr. predsednik, na katerega je nek komunist izvršil bombni atentat. Cankov je ostal nepoškodovan, njegov spremljevalec pa je bil nevarno ranjen.

Kje znajo najbolj piti?

Angleška in norveška vlada sta skupaj izdali primerjalno statistiko o uživanju vina in piva v 28 deželah. Po teh podatkih odpade na vsako glavo: v Franciji 145, Italiji 92, Španiji 88, Švici 45, Grčiji 36, Ogrski 32, Bolgariji 22, Romuniji in Avstriji po 15 litrov popitega vina na leto, dočim popije vsak prebivalec Nemčije povprečno izpod 10 litrov. Čisto drugače se vrste dežele pri porabi piva. Največ piva popijejo Belgijci: 185 litrov na vsako glavo in leto; potem sledijo: Anglija 77, Avstrija 72, Nemčija 68, Češkoslovaška in Danska po 62, Avstralija 51, Švica 46, Francija in Irska po 42, Švedska 38, Holandska in Norveška po 25, Argentina in Kanada po 19 litrov na leto in glavo.

Sprejem francoskih rekordnih letalcev Codosa in Rossija na letališču Le Bourget. (Letalca sta brez vmesnega pristanka poletela iz New Yorka v Turčijo)

Ženski „ideali“ hitlerjevske mladine

Neki berlinski list se je obrnil na pet mož Hitlerjeve mladine z vprašanjem, kakšno ženo si kateri želi v zakon. Odgovori so naslednji:

Vodja napadalnih čet si želi ženo — da mora imeti bubikopf, je ob sebi umiljivo — ki ni studirana, ki ni pri Hitlerjevi mladini (ta dekleta nosijo vojaške uniforme), ker mu fantovski obnašanje deklet ne ugaja; tudi noče dekleta, ki je v visoki šoli za telesne vaje (ker imajo vse sportne studentinje »dve levi nogi«); pač pa naj deklet zmerno goji sport; njegova nevesta ne sme biti preveč umna, imeti mora veliko dobrega okusa, miline; biti mora dobra gospodinja in dama; njegova žena ne bo smela izvrševati pridobitnega poklica, ker to škoduje družinskemu življenju.

Mlad delavec je orisal sliko svoje bodoče žene naslednje: Ob sebi se razume, da mora biti čedna

in mišljiva, hitra in snažna. Znati mora dobro, varčno gospodinjiti. Če bo kdaj kako delo pretežko, bom že sam poprijel. Biti ne sme klepetulja in opravičljiva, tega ne maram. Gledati mora nase. A preobčutljiva tudi ne sme biti. Majhno šalo mora znati prenesti. Če bi tudi kaj zaslužila, bi bilo že dobro, ker je potem življenje lažje; tudi se mi ne sme vedno držati za suknjo, tega ne prenesem. Otroci? Kajpak! Če bova dovolj zaslužila, naj jih bo zaradi mene cel tucat.

Student: Moja žena bi morala biti moj tovariš. Ni treba, da bi bila zala, to ni važno. Ampak razumna mora biti. Z njo bi se moral moči pogovarjati v vseh vprašanih življenja. Materinska bi morala tudi biti. To, da je v nasprotju s »tovarištvom«? Nikakor ne; so žene, v katerih se oboje krasno druží. Površnost pri ženskah sovražim, sploh vsako polovičarstvo. Rad imam le resne ljudi — tudi med moškimi — kar pa seve ne izključuje pravega veselja in vedrosti. Potrebujem ženo, ki bi šla z menoj skozi drn in strn, kajti na en mah ni mogoče odpraviti vseh gospodarskih težkoč, s katerimi se moramo zdaj boriti.

Mlad trgovec: Želi si ljubko, nežno ženko, ki bi mu znala ustvariti prijetno, toplo domačnost. Delati ji ni treba, pač pa naj bo sposobna, da mu pozneje, ko postane samostojen trgovec, pri trgovskih poslih pomaga. To ni težko delo in ni treba, da bi jo oviralo pri vzgoji otrok, če bi jih imela. Posebno bistrornosti ženi ni treba, da je le praktična in spretna in se spozna v vsem, kar je v življenju dveh preprostih ljudi potrebno.

Mlad umetnik: Žena mora imeti razumevanje za mojo umetnost in življenje. Vse, kar se godi okrog nje, mora prav videti in presoditi. V vseh malenkostih življenja mora imeti okus in takt.

Kakor vidimo, si Hitlerjeva mladina ni ustvarila nobenega novega ideala o ženi — izjemo dela le dijak — marveč je njen ženski ideal davni moški ideal o ženi, po katerem je žena ustvarjena možu v razvedrilo in službo; žene ne vidi, samo samega sebe.

Charles Schwab, vodja ameriških jeklarskih industrij, ki se je najbolj upiral Rooseveltovim odredbam glede delavskih plač in delovnega časa.

Romunija brani načela mednarodne gospodarske vzajemnosti

Medtem, ko so Jugoslavija, Bolgarija in celo Turčija skušale urediti vprašanje moratorija inozemskih dolgov s sporazumom in se jim je to tudi posrečilo, je Romunija kratkoma napovedala moratorij vseh državnih dolgov. Moratorij je stopil v veljavo že 15. avgusta. Romunija ne bo več plačevala obresti in amortizacijskih obrokov v devizah, temveč bo upnike za te vsote v lejih akreditirala pri romunski Narodni banki. Pod moratorij zapadajo dolgovi romunske države, monopolnih avtonomnih blagajin in javnih, to je državnih trgovskih podjetij. Plačila pri Narodni banki in lejih se v smislu novega zakona smatrajo za enakovredna z vplačili v devizah.

Značilna določba je vsekakor klavzula v novem zakonu, da ostane v veljavi moratorij vse dotlej, dokler druge države, osiroma države upnice ne omogočijo s svojo trgovsko politiko Romuniji nabavo deviz. Romunija si je osvojila nekaj sistem recipročnosti, kakor so ga na primer zahtevale pogosto evropske države od Amerike, kateri dolgujejo ogromne vsote na račun vojnih dolgov. Evropa je pripravljena plačati dolgove Ameriki pod pogojem, da Amerika zniža carine in na ta način omogoči uvoz evropskega blaga ter s tem nabavo deviz, s katerimi bi evropske države plačale dolgove. Amerika ni nikdar hotela pristati na te pogoje. Roosevelt je sicer govoril o potrebi odprave carin in o potrebi bolj uvidevne trgovinske politike nasproti Evropi, toda na vse te svoje propagandne govore je pozabil, ko je prišel na vlado.

V prvem polletju tega leta je bila romunska trgovinska bilanca aktivna samo še za 713 milj. lejev, medtem ko je dosegel prebitek izvoza nad uvozom lansko leto v tem času 2.020 milijonov lejev. V juniju tega leta je bila romunska trgovinska bilanca celo pasivna, in sicer za 20 milijonov lejev.

Sprito takšnega stanja trgovinske bilance ni mogla Romunija več plačevati obresti in amortizacijskih kvot za svoje zunanje dolgove. Finančni minister Madgearu je na dokaj burni ministrijski seji zahteval od vlade, da proglasi moratorij. Liberalni tisk, ki je v opoziciji, je silno ostro napadal kmetijsko vlado, češ, da je s tem nenadnim ukrepom silno škodovala kreditu Romunije.

Romunska vlada računa, da bo z moratorijem dosegla veliko finančno olajšanje, v kolikor bo ostalo doma samo na račun avtonomne monopolne blagajne okoli 3.700 milijonov lejev, ako ne vpoštevamo vsot, ki so jih dolžne inozemstvu druge državne ustanove. Nastalo je vprašanje, kaj naj stori Narodna banka s temi ogromnimi vsotami lejev, ki bodo odslej ostajale doma. Zanimivo je v tem pogledu, da se je na primer Jugoslaviji posrečilo skleniti sporazum s francoskimi upniki v tem smislu, da ti investirajo denar, vplačan na račun njihovih terjatev, v naši državi sami. Romunska Narodna banka bo lahko svobodno razpolagala s to ogromno vsoto, vsaj, ako ostane pri sedanjem pravnem stanju, ki je bilo inozemskim upnikom od strani romunske vlade oktroirano. Sprito splošne gospodarske krize ni v Romuniji posebnega povpraševanja po industrijskih kreditih, zato je tudi malo verjetno da bi banka naložila denar v to pridobitno panogo. Veliko povpraševanje po denarju pa je od strani kmetov in izvoznikov kmetijskih pridelkov, ki bi si radi zagotovili primerno ceno za svoje žito.

Položaj pa ni tako enostaven, ker se inozemski upniki ne morejo sprijazniti z diktatom romunskega finančnega ministra. Tako poročajo, da je pri romunski vladi že protestiral francoski poslanik in da se je temu koraku v tej ali drugi obliki pridružil tudi angleški poslanik.

245—246 (245, 247). 8% Bler. pos. 35.50—37.50, 7% Bler. pos. 34—35.50, 7% pos. DHB 48—50 (50, 49.50).

Žitni trg

Ljubljana. Koruza promptna dobava, mlevska vozina (vse slov. post., plačilo 30 dni) 105—107,5, sept., navad. voz. 112.50—115, pšenica nova srema, 78/79, 2%, rešetana, mlevska vozina 135—137.50, nova baranj, 78/79, zdrava, suha, rešetana, mlevska voz. 137.50—140, nova bač. 79/80, zdrava, suha, rešetana, mlevska voz. 147.50—150, moka bač., 0, iz nove pšenice 310—315, ban. 0, iz nove pšenice 320—325.

Tendence: za les bolj živahna; za deželne pridelke mirna.

Novi Sad. Ječmen bač., srema, novi 64/65 kg 62.50—65, rest ne notira. Ostalo nespremenjeno. Promet 66 vagonov.

Sombor. Pšenica bač. okol. Sombor 97.50—100, gorbač. 102.50—105, srema, slav. 92.50—95, ban. 102.50—105, ban. potiska 105—107.50, bač. potiska 107.50—110, rž bač. nova 65—70, ječmen bač., sr. novi 63/64 kg 57.50—62.50, koruza bač. žel. prompt 62—64, bač. bela 70—72, bač. Donava in Tisa šlep 65—67, fižol bač. uzanč. 92.50—97.50, rest ne notira. Tendence mirna. Promet 44 vagonov.

Chicago. Pšenica marec 94.625, sept. 87, dec. 90.750, koruza marec 52.750, sept. 54.500, dec. 57.625, oves marec 42.375, sept. 46.875, dec. 49.875, rž marec 80.875, dec. 82.25.

Winnipeg. Pšenica okt. 71, dec. 78.

Živina

Na svinjski sejem dne 18. avgusta je bilo pripeljanih 148 svinj. Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad Din 90—140, od 7—9 Din 210—240, 3—4 mesece Din 280—340, od 5—7 mesecev Din 400—550, od 8—10 mesecev Din 650—680, 1 leto Din 700—750. 1 kg žive Din 7—8, 1 kg mrtve teže Din 10—10.50. Prodanih je bilo 74 svinj. V Mariboru, dne 18. avgusta 1933.

Zivinski sejem v Kranju 21. avgusta. Na trg so prignali: 119 volov, prodanih 82, 1200—3500 Din; 22 krav (12), 900—2000; 5 telet (3), 250—480 Din; 4 junice, vse prodane, 600—2250 Din; 2 kobra, prodana, 500—8000 Din; 75 ove (6), 90—175 Din; 12 koz; 34 svinj (22), in 54 prašičev, prodanih 16, 100—1800 Din.

Specijalni entel oblek, ašuriranje, predtisk najhitrejša postrežba — oastineše delo pri

Matek & Mikeš, Ljubljana
poleg hotela Štrkelj

Vezenje raznovrstnih monogramov, perila, zaves, pregrinjal, entlaaje, izdelovanje gumbic.

Velika izbira predtiskanih žen. ročnih del. Vred. najmodernejše ureditve podjetja — oastineše cene.

Prisilni karteli na Poljskem in Nemčiji

Poljski trgovinski minister je pripravil načrt za naredbo, ki mu daje oblast, da združi plavžna podjetja v nove zveze z značajem kartela in da prisili vse, da se v tem kartelu organizirajo. Poleg tega bo imel trgovinski minister pravico določiti prodajno ceno na domačem trgu. Nadalje bo imel trgovinski minister pravico v primeru, da izostane uvoz iz inozemstva, nadzirati zalogo sirovin v posameznih plavžih.

Ministrstvo za prehrano v Berlinu je izdalo ukaz, naj se vse tovarne kvasa združijo v kartelu; minister je prisilil tudi nekatere manjše tovarne, ki se niso hotele pokoriti diktatu večjih, da se morajo včlaniti v kartel. Minister je storil to na podlagi kartelnega zakona od 15. junija 1933. To je drugi primer prisilnega kartela v Nemčiji, doslej so bili prisilno kartelizirani tovarnarji vrvi in predelovalci konoplje. Kartelizirana je samo proizvodnja, ne pa razpodaaja.

Borza

Dne 22. avgusta 1933.

Denar

V deviznem prometu ni bilo nikakih izprememb, ki bile vredne omembe.

Ljubljana. Amsterdam 2317.90—2329.26, Berlin 1365.69—1376.49, Bruselj 801.18—805.07, Curih 1108.35—1118.85, London 189.80—190.90, Newyork 4186.05—4214.31, Pariz 224.85—225.97, Praga 170.01—170.87, Trst 301.68—304.08, Avstr. šiling v privatnem kliringu 8.80.

Promet na zagrebški borzi je znašal brez kompenzacij 52.583 Din.

Curih. Pariz 20.3875, London 17.10, Newyork 879.25, Bruselj 72.30, Milan 27.36, Madrid 43.30, Amsterdam 209.125, Berlin 123.35, Dunaj 72.93 (57.80), Stockholm 88.20, Oslo 86, Kopenhagen 76.40, Praga 15.34, Varšava 57.85, Atene 2.95, Carigrad 2.48, Bukarešta 3.08.

Vrednostni papirji

Zagreb. Državni papirji: 7% inv. pos. 52 den., vojna škoda 244—245, okt. in dec. 240—245, agrarji 27—31, 7% Bler. pos. 38.75—34.25, 8% Bler. pos. 35.50—37, 6% begl. obv. 37.50—40, Dunaj-Zagreb 867.50—877.50, Dunaj-Belgrad 872.50—862.50, Grčija-Zagreb 38—39, Grčija-Belgrad 39.50—38. — Delnice: Narodna banka 3550—3800, Priv. agrar. banka 230—236, Sečerana Osjek 150—160, Trboveljska 125, Isis 23.40, Impex 50 den.

Belgrad. Priv. agr. banka 231—233 (233, 232), 7% inv. pos. 54.50 bl., agrarji 30 bl., 6% begl. obv. 38.10—38.40 (38.40, 38), vojna škoda prompt 243.50—244.50 (246), okt. 243.50—245 (246, 244), dec.

Samuel Lover:

RORY O'MORE

Irski ljudski roman.

De Welskein je naročil črncu, naj mu prinese zajtrk. Tudi v De Laciju, ki ga je morska bolezen pustila, ko so prišli v mirnejše vode, se je zbudil tek in zato je prisedel. Bil je lačen kakor so lačni ljudje na morju, ko prestanejo morsko bolezen in lahko zopet jedo. Ko je črnc, ki jima je prinesel okusen zajtrk, v eni roki držal posodo, z drugo pa jemal prazne krožnike izpred De Lacija, da bi napravil prostor in je De Lacy pogledal na jedilni list, da bi videl, kakšna jed še pride, mu je pogled padel na gumb v črncem rokavu. Takoj ga je spoznal za svojega, za enega tistih, ki jih je ob slovesu podaril Roriju.

»Kje si pa dobil to?« je hitro vprašal De Lacy.

»Kaj?« se je oglašil De Welskein in s svojim temnim očesom prodirajoče pogledal De Lacija, zakaj ni mu ušlo, kako je De Lacy hlasičil z vprašanjem.

De Lacy je takoj videl, da je njegovo vprašanje v De Welskeinu sprožilo sum. Zato je hitro odgovoril: »Govedino mislim; kje si dobil to dobro govedino?«

»Kje? Na Irskem! Zakaj se tako čudite?« je prežeče vprašal De Welskein.

»Mislim sem, da na ladji nimate drugega kakor soljeno meso,« je odvrnil De Lacy, ki je spretno obrnil pogovor v drugo stran. Ko pa je bil zajtrk pri kraju, je šel na krov, kjer je videl, da so že blizu zemlje. To, kar je zagledal spodaj pri zajtrku, mu ni hotelo iz glave. Ugibal je, kako je črnc prišel do tistega gumba, ki ga je dal Roriju več mili od obale dva dni prej,

preden se je vkrcal. De Lacy se ni spominjal, da bi bil videl tega črnc na ribiškem čolnu.

To mu je bila uganka, uganka na De Welskeinovi ladji, zlasti, ker je bil vmes Rory, v katerega je tako slepo zaupal, je zbudila v njem sum, da z Rorijem nekaj ni v redu, da se mu je morda kaj zgodilo. Toda, dokler je na ladji tihotapca, ki ga je poznal, kako zvit in spletkarski človek je, si je mislil, da je najbolje, da se ne izda ne z besedo ne z obnašanjem, in da ne črhne niti besedice o tem, da ga ima na sumu. Tako premišljeva, je hodil sem in tja po krovu kakor da ni nič in govoril z De Welskeinom kakor po navadi.

Ko so zavili okoli malega polotoka, ki je molel v zaliv, v katerega so pluli, je De Welskein zagledal fregato, ki se je zibala v pristanišču in s prstom pokazal: »Tam je, La Coquette!«

»Saj je res!« je živahno vzkliknil De Lacy.

»Zakaj ste tako veseli, monsieur? je vprašal De Welskein, ki De Lacija ni več izpustil iz oči.

»Če to je, Coquette, je njen kapitan moj prijatelj. Pojdem nanjo, da ga pozdravim.«

Ko so se približali ladji, so videli, da je imel De Welskein prav, zakaj bila je res »La Coquette«. Z jadrnice so spustili čoln in De Lacy je šel na fregato, kjer je na krovu dobil kapitana. Prijatelja sta se presrečno pozdravila. Ko je De Lacy z nekaj potezami orisal razmere na Irskem, je tudi povedal, zakaj se vrača na Francosko. Nazadnje je prijatelju zaupal, da ima De Welskeina na sumu, da ima v krempljih njegovega prijatelja in ga prosi, naj mu pomaga.

»Gotovo, prav rad, toda kako?« je dejal kapitan.

»Sumim, da ga ima tihotapca na ladji skritega. O tem se hočem najprej prepričati. Če je res tako, bi ga rad rešil iz njegovih pesti.«

Zavetišče sv. Jožefa v Ljubljani naznanja žalno vest, da je umrl njegov dolgoletni hišni zdravnik, gospod

dr. Vinko Gregorič

primarij drž. bolnišnice v p., častni občan ljubljanski, častni predsednik Zdravniške zbornice i. t. d.

Pogreb očeta ubožcev bo v četrtek ob pol 15 iz hiše žalosti Resljeva cesta št. 5.

V Ljubljani, dne 22. avgusta 1933.

VODSTVO ZAVODA.

»UNION«, hotelska in stavbinska d. d. v Ljubljani naznanja tužno vest, da je njen ustanovnik, prvi predsednik oz. dolgoletni nadzorstveni svetnik, gospod

Dr. Vinko Gregorič

primarij i. t. d.

danes, dne 22. avgusta 1933 ob pol 12. uri dopoldne umrl.

Pogreb dragega pokojnika bo v četrtek, dne 24. avgusta ob pol 3 popoldne izpred hiše žalosti Resljeva cesta št. 5.

Požrtvovalnemu, marljivemu in nesebičnemu gospodarstveniku, ustanovniku Grand hotela Union, ki je s svojo jekleno voljo ustanovil to podjetje ter na njegovem prospevanju neumorno deloval dolga leta, bo ohranila družba časten spomin.

UPRAVNI IN NADZORSTVENI SVET

Ljubljana. Knjižnica: Iz založništva Jugoslovanske knjižarne v Ljubljani: Pierre L'Ermite: Deklica z Publiem in Hispala, povest, broš. 28 Din. — Pierre L'Ermite: Kako sem abila odprtimi očmi, povest, broš. 30 Din. — Biggers: Kitajčeva papiga, povest, broš. 35 Din. — Verne Jules: Verne Jules: 32 Din. — Verne Jules: 40 Din.

»A zakaj ne bi lopovu kratkoma ukazal, da ti ga izroči?«

»Pozabljaš, da je to njegova lastna ladja, in da sem bil le potnik na njej, in da je njen lastnik zelo nevaren človek, če hoče. Zato se mi zdi boljše, če ne rečem nič, dokler ne morem kaj storiti. Pod topovi Coquette' bo pa gospod De Welskein izredno vljuden, zlasti, če bo zvedel, da je njen kapitan moj prijatelj.«

»Oho, take vrste je torej ta gospod! No, potem bomo pa to reč hitro uredili,« je mirno rekel kapitan.

In dal je povelje pripraviti čoln, v katerega je stopil z De Lacijem. Veslali so naravnost v pristanišče, kjer se je tihotapčeva jadrnica že zasedrila. Ni trajalo dolgo, že sta bila z De Lacijem na De Welskeinovi ladji.

»De Welskein,« je kratko rekel De Lacy, »govoriti hočem z Rorijem O'Moreom.«

»Z Rorijem O'Moreom?« je ponovil De Welskein in se delal, kakor da ga je vprašanje osupnilo. »Monsieur, morate že iti nazaj na Irsko, če hočete govoriti z njim.«

»Ne, ne, De Welskein, on je na ti ladji!« je odločno dejal De Lacy.

»Motite se, gospod,« je odvrnil De Welskein. »Kakšen povod pa imate za tako sumničenje?«

»To je vseeno, kakšen povod,« je odgovoril De Lacy, ki ni hotel spraviti črnc v sitnost, ki mu je nevede pomagal, da je zvedel za tajnost, »a vem, da je tukaj.«

»Na mojo besedo,« je teatralično rekel De Welskein in položil roko tja, kjer bi moralo biti njegovo srce.

»Preiščite ladjo!« je zelo strogo ukazal kapitan »Coquette« svojim možem, ki so stali na krovu poleg njega.

De Welskein se je s čudno kretnjo odkril in dejal:

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; žentlovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglaš Din 10.—. Mali oglaš se plačuje tako pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 5 mm visoka petlinna vrstica po Din 2-50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Kontoristinja
vešča vseh pisarniških del in samostojnega knjigovodstva, išče nameščenja. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Vestna in zmožna« št. 9654. (a)

Mladenič
išče službo blagca ali delavca. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9639.

Vajenci

Vajenca
za železnino sprejemno. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9471. (v)

Službodobe

Mojsterico
ki mora biti popolnoma izveščana v krojenju in kombiniranju modernih vzorcev, takoj sprejme tovarna pletenin. Plača in pogoji po dogovoru. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Mojsterica« št. 9604. (b)

Deklo
za vsa kmečka dela — sprejem takoj. Izidor Florjančič, Dravljje pri Ljubljani. (b)

Dobro služkinjo
za vse, pošteno in marljivo, z dobrim spričevanjem, katera samostojno kuha in opravlja vse druge hišne dela, se išče. — Pismene ponudbe na naslov: Marta Šurina, odvetnikova soproga, Pregrada. (b)

Fanta-raznašalca
s kavcijo in lastnim kolesom, sprejem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9638. (b)

Objave

Preklic!
Obžalujem žaljive besede, katere sem govoril o gosp. Jožetu Ločnikarju. — Jože Dovč, Malavas št. 51. (o)

Pouk

Šoferska šola E. Čeh
bivša Camernikova šoferska šola Ljubljana, Dunajska c. 26
Sola za poklene šoferje in amaterje. Prospekti in pojasnila zastoj in franko.

Stanovanja

ODDAJO:
Trisobno stanovanje
solčno, s kopalnico, poselsko sobo, verando in pritlikinami, se odda po zmerni ceni mirni stranki takoj ali za september. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 8579. (č)

Dvosobno stanovanje
oddam v najem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9655. (č)

Vnajem

ODDAJO:
Hotel
v prometnem mestu Bosnom, pisarno, šupo v Novi, dobro vpeljan, 14 sob, 2 dvorani za restavracijo, se da v najem. — Ponudbe na lastnika Petar Jakovčič, Bos. Novi.

Razno

Advokatsko pisarno
v sedežu večjega okrajnega sodišča, dobro uvečeno, z zelo ugodnimi pogoji propevanja, radi boleznih prodajam. Več v upravi »Slovenca« pod št. 9641. (r)

V torek 15. t. m.
mi je bilo v Stari cerkvi izpred gostilne Siegmund ukradeno moško kolo znamke »Sierman«, števil. kolesa 509.177, števil. na tablici 29.846. Kdor ga najde, dobi 200 Din nagrade. — Mihič Alojzij, Mahovnik št. 26, p. Kočevje. (r)

Posestva

Dve posestvi
prodamo proti hranilnim knjižicam kateregakoli denarnega zavoda z vlogami do skupno 200.000 Din. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »P. Gu.« št. 9531. (p)

Lepo posestvo
primerno za gostilno ali drugo obrt, z žago na stalni vodi — se prodaja. Plača se lahko s hranilnimi knjižicami članic Zadrugne zveze v Ljubljani. — Pojasnila daje: Kmečka posojilnica v Mozirju. (p)

Kmečki mlin
na 4 kamne, blizu ceste, naprodaj. Studenec št. 1, p. Dob. (p)

Kupim hišo
v ceni do 50.000 Din. — Točne ponudbe pod »V gotovini« na upravo »Slovenca« št. 9636. (p)

Enodružinska hiša
v Celju, naprodaj. Gotovine potrebno 30.000 Din. Naslov: Vzemna zavovalnica, Celje. (p)

Poizvedbe

Išče se Fras Martin
čevljar, radi dedščine po umrlih sorodnikih. Oglasi naj se tozadevno pri sodišču v Ptuj. (o)

Zgubil se je pes
z rjavimi lisami. Na prednji nogi ima rano. Kdor o njem kaj sporoči, dobi nagrado. Gostilna Šeme, Krka pri Stični. (e)

Kupimo

Srebrne krone
staro zlato in srebro kupuje RAFINERIJA DRAGIH KOVIN - Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina (r)

Bukova drva in oglje
kupi Uran Franc, Ljubljana — Pražakova 8. (k)

Glasba

Klavr
»Stutzflügel«, prodam za vsako sprejemljivo ceno. Žitnik, Ljubljana VII., Zg. Siska 82, Pod hribom.

Prodamo

Kip Srce Jezusovo
nov, iz lesa, polihromiran in zlačen, 1,40 m, prodam. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 9635. (l)

Specialno izbiri
modnih hlač in pumpar
dobite najceneje pri Preskerju, Sv. Petra c.

Drva, premog
Jerančič
Karlovška cesta 8
Telefon 34-57

Mizarji - stavbeniki!
Vse okovje in orodje izberete zelo ugodno pri »Jeklo«, Stari trg. — Tudi na hranilne knjižice. (l)

Nogavice, rokavice, robce, perilo, torbice, kravate
nizke cene samo pri **PETELINC-u** Ljubljana, ob vodi blizu Prešernovega spomenika.

Koroške brusnice
(Preisbeeren) prvovrstne, dnevno sveže, dobro pakovane, razpošilja od 5 kg naprej po pošti ali brzoovozno Zechner Henrik, trgovec, Libelče, Koroško. (l)

Cviček

originalni dobite v **Centralni vinarni v Ljubljani**

Kupimo tako
la strojno litino v komadih

ki se dajo lahko razbiti, po ceni 80 Din za 10 kg franko vagon Ljubljana. Ponudbo z navedbo količine nasloviti na: Strojne tovarne in livarne d. d., Ljubljana.

Opeko

vseh vrst, v vsaki množini, nudi najceneje Opekarna Jerko, Črnuče. (l)

Nogavice, rokavice
in pletenine vam tudi v veliki izbiri ugodneje in najceneje tvrdka Karl Prelog, Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg (l)

Auto-motor

Motorno kolo
popolnoma novo, nevoženo, odlične znamke, se prodaja radi primanjkljaja kupne vsote. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Izguba naplačila« števil. 9656. (f)

Obrt

Žične posteljne vloge
in zložljive železne postelje izdeluje najceneje ter sprejema iste v popravilo Pavel Strgulc, Gosposvetska cesta 13, Kolizej, Ljubljana. (t)

Osrednja vlnarska zadruga
za Jugoslavijo v Ljubljani ima svojo

založno klet
na Celovški c. št. 81
Dobro blago - cene nizke!

Telefon 2059

Premog suha drva
Pogačnik, Bohorčeva ulica 5

Posteljne mreže
izdeluje na lesenih in železnih okvirjih najceneje in iste sprejema v popravilo Alojz Andlovic, Komenskega 34, Ljubljana. t

Krušno moko in rženo moko
vedno svežo, kupite zelo ugodno pri **A. VOLK, LJUBLJANA** Resljeva cesta 24.

Čitajte in širite »Slovenca«!

Mednarodni velesejem v Pragi

3.—10. septembra 1933

svetovni velesejem

na katerem so zastopani narodi in države

Znižana vožnja
za vse brzovlake Jugoslavija 25% Avstrija 25%
in navadne vlake Čehoslovaška 50% Madjarska 25%
Opozorjamo posebno na ugodnost znižane vožnje v Čehoslovaški, prej 33%, sedaj 50% popusta.

Pojasnila in legitimacije daje:
Aloma Company, Ljubljana, Aleksandrova c. 2
Čehoslovaški konzulat
Putnik, Gajeva ulica (za nebotičnikom) in njegovi
podružnici „Hotel Metropol“.

FANI LINDTNER naznanja z globoko potrtem in žalostnim srcem v imenu svojega brata in sester vsem sorodnikom, prijateljem in znanem, da je naš predobri brat, stric in svak, gospod

ANTON KLUN

posestnik

danes v torek, dne 22. avgusta 1933 po polnoči, previden s tolažili svete vere, za vedno v Gospodu zatisnil svoje blage oči. Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek, dne 24. avgusta ob 4 popoldne iz mrtvašnice splošne bolnišnice v Ljubljani. Njegovi zemeljski ostanki se bodo položili v rodbinsko grobnico pri Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v župni cerkvi pri sv. Petru.

V Ljubljani, dne 22. avgusta 1933.

ZALUJOČI OSTALI

Zveličar je poklical k Sebi mojo ljubljeno sestro

M. Marijo Pijo od Jezusa

roj. Miro Regali

v ponedeljek 21. avgusta t. l. ob 20. uri zvečer v 48. letu starosti. Šla je k Njemu, okrašena z bolečinami po zasluženno večno plačilo, vdana v Njegovo voljo.

Pogreb bo v četrtek 24. avgusta t. l. popoldne ob 4. uri iz mrtvaške veže Leonišča v Ljubljani, Stara pot št. 2.

Ljubljana, dne 22. avgusta 1933.

Dr. Josip Regali
brat.

ZDRUŽENE OPEKARNE D. D. — LJUBLJANA

prodajajo

zidno in strešno opeko

po najnižjih cenah in sprejemajo kot plačilo ev. tudi hranilne knjižice v polni vrednosti.

Jezus, Marija, Jožef, Angela, Uršula!

V uršulinskem samostanu presvete Trojice v Ljubljani nas je v letu zveličanja 1933 dne 21. avgusta ob 20. uri zapustila bogato potolažena s svetimi zakramenti za umirajoče naša ljubljena sosestra

M. Marija Pija od Jezusa

rojena Mira Regali

v 48. letu starosti in v 20. letu redovnih obljub. Njeno blago dušo priporoča v pobožno molitev globoko žalujoči
Requiescat + in pace!

Uršulinski konvent.

Pogreb bo v četrtek, 24. avgusta ob 16. uri iz mrtvašnice Leonišča, Stara pot 2.

V najglobokejši žalosti naznanjam v svojem in v imenu svojih otrok Fedorja, Vere in Myre in v imenu vseh sorodnikov vsem znanem in prijateljem pretužno vest, da je moj ljubljani soprog oziroma oče, gospod

dr. Vinko Gregorič

primarij drž. bolnišnice v p., častni občan mesta Ljubljane, častni predsednik zdravniške zbornice, imejitelj reda sv. Save III. in belega orla V. itd.

danes 22. avgusta t. l. po kratki, mučni bolezni, previden s svetimi zakramenti, v 77. letu starosti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v četrtek 24. t. m. ob pol 15 iz hiše žalosti Resljeva cesta 5 na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 22. avgusta 1933.

Žalujoča soproga Franja dr. Gregoričeva.